

Πρακτικός οδηγός για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	6
1.1. Στόχος και σκοπός της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.....	7
1.2. Γενικό πλαίσιο.....	7
1.3. Ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο της πρότασης.....	9
1.3.1. Η Διάσκεψη του Down Hall.....	9
1.3.2. Πολιτικό πλαίσιο.....	10
1.4. Εξέλιξη της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.....	10
1.4.1. Τα πρώτα βήματα προς την πρόταση.....	10
1.4.2. Οι διαπραγματεύσεις και οι έξι αρχές.....	11
1.4.3. Ο τροποποιημένος κανονισμός για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών – επισκόπηση.....	12
1.5. Η εξέλιξη της πολιτικής δικαιοσύνης της ΕΕ και η σχέση με άλλα μέσα.....	13
1.5.1. Ανάπτυξη νέων μέσων και κατάργηση της κήρυξης εκτελεστότητας.....	13
1.5.2. Αλληλεπίδραση με άλλα μέσα – η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής και ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση).....	13
1.5.3. Ευρωπαϊκά μέσα ΕΕΔ και ΗΕΔ.....	14
2. Ο κανονισμός ΕΔΜ: Πεδίο εφαρμογής.....	16
2.1. Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.....	17
2.1.1. Το οικονομικό όριο ευρωπαϊκής μικροδιαφοράς.....	17
2.1.2. Αντικείμενο – Χρηματικό και μη χρηματικό.....	18
2.1.3. Τομείς – Εξαιρέσεις.....	18
2.1.4. Τομείς – Ζητήματα που συμπεριλαμβάνονται.....	19
2.1.5. Αστικές και εμπορικές υποθέσεις – ερμηνεία από το ΔΕΕ.....	20
2.2. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.....	24
2.2.1. Γενικό γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής.....	24
2.2.2. Διασυνοριακές υποθέσεις.....	24
2.3. Χρονική ισχύς.....	25
2.4. Η δυνατότητα εφαρμογής άλλων μέσων της ΕΕ.....	25
2.4.1. Ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση).....	25
2.4.2. Οι κανονισμοί περί επίδοσης και αποδεικτικών στοιχείων.....	26

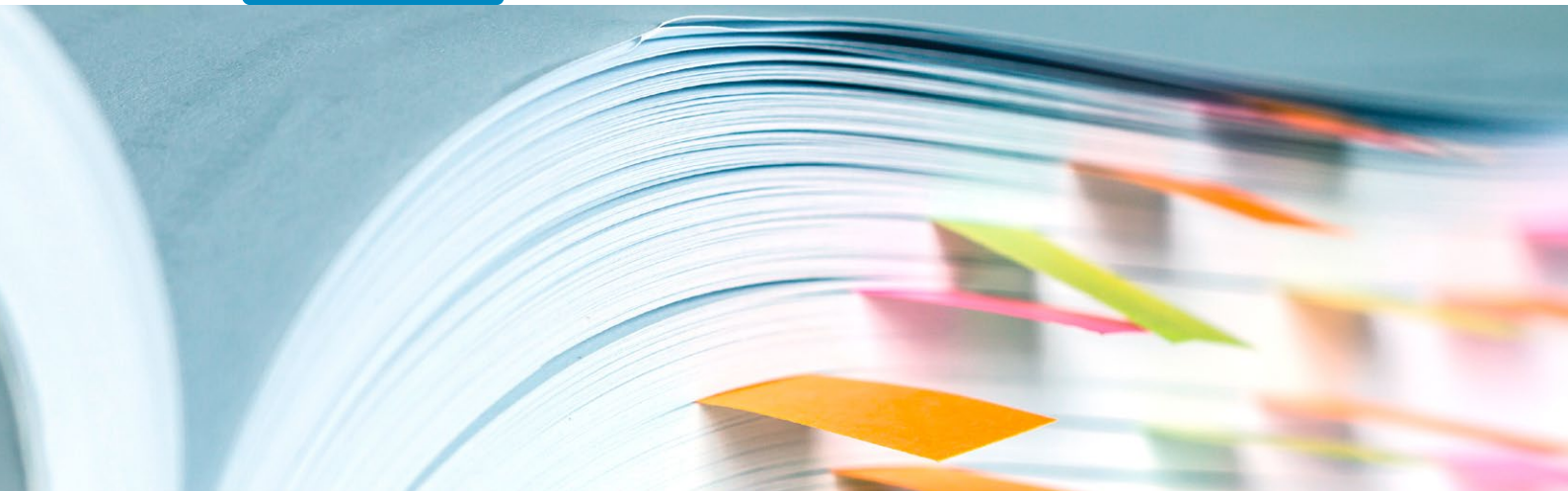
2.4.3. Οι κανονισμοί EET και ΕΔΠ.....	26
2.4.4. Άλλα μέσα της ΕΕ.....	28
2.5. Σχέση με το εθνικό δίκαιο.....	28
2.5.1. Εθνικό δικονομικό δίκαιο.....	28
2.5.2. Εθνικό ουσιαστικό δίκαιο.....	29
3. Εκκίνηση της διαδικασίας.....	30
3.1. Εκκίνηση και πρακτική βοήθεια.....	31
3.2. Το αρμόδιο δικαστήριο ή δικαστική αρχή.....	31
3.2.1. Οι κανόνες της ΕΕ για τη δικαιοδοσία – Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση).....	31
3.2.2. Οι τοπικοί ή «εθνικοί» κανόνες περί δικαιοδοσίας.....	34
3.3. Χρήση του Έντυπου Αγωγής.....	34
3.3.1. Αξιολόγηση της αξίωσης.....	34
3.3.2. Η διαχείριση του τόκου.....	35
3.4. Το κόστος κατάθεσης της αγωγής.....	35
3.5. Επισυναπτόμενα έγγραφα με το Έντυπο της Αγωγής.....	35
3.6. Αποστολή της αγωγής στο δικαστήριο.....	36
3.7. Γλώσσα.....	36
3.8. Δικαστικός συμβιβασμός.....	37
4. Διαδικασία που ακολουθείται αφού το δικαστήριο λάβει την αγωγή.....	38
4.1. Διόρθωση ή συμπλήρωση του Έντυπου Αγωγής από τον ενάγοντα.....	39
4.1.1. Το δικαστήριο ελέγχει το Έντυπο της Αγωγής.....	39
4.1.2. Το δικαστήριο ενημερώνει τον ενάγοντα αν η αγωγή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.....	39
4.1.3. Αίτημα προς τον ενάγοντα να συμπληρώσει ή να διορθώσει το Έντυπο της Αγωγής.....	39
4.2. Αποστολή του Έντυπου της Αγωγής στον εναγόμενο.....	40
4.2.1. Το δικαστήριο αποστέλλει αντίγραφο του Έντυπου της Αγωγής Α και το Έντυπο Γ.....	40
4.2.2. Προθεσμίες.....	40
4.2.3. Μέθοδοι επίδοσης.....	40
4.3. Τι μπορεί να κάνει ο εναγόμενος με την παραλαβή του Έντυπου της Αγωγής.....	43
4.4. Η αγωγή ή ανταγωγή υπερβαίνει το όριο.....	44
4.5. Η ανταγωγή.....	44

4.6. Χρονοδιαγράμματα	45
4.7. Γλώσσα	45
5. Εξακρίβωση των γεγονότων	46
5.1. Υποχρέωση του δικαστηρίου όσον αφορά αμφισβητούμενα ζητήματα	47
5.1.1. Το δικαστήριο αναλαμβάνει την πρωτοβουλία εξακρίβωσης των γεγονότων	47
5.1.2. Το δικαστήριο καθορίζει τα μέσα συγκέντρωσης και τη φύση των αποδεικτικών στοιχείων	47
5.2. Επιπλέον πληροφορίες από τον ενάγοντα και τον εναγόμενο	47
5.3. Το δικαστήριο αποφασίζει να πραγματοποιήσει ακρόαση	48
5.3.1. Το δικαστήριο θα πραγματοποιήσει ακρόαση μόνο αν είναι αναγκαίο	48
5.3.2. Το δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να πραγματοποιήσει ακρόαση	48
5.4. Συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων	49
5.5. Χρήση ΤΠΕ σε προφορικές ακροάσεις και συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων	49
5.6. Ο ρόλος του δικαστηρίου	50
5.6.1. Το δικαστήριο καθορίζει τη διαδικασία	50
5.6.2. Το δικαστήριο ενημερώνει τους διαδίκους για δικονομικά ζητήματα	50
5.7. Προθεσμίες	51
6. Η απόφαση	52
6.1. Έκδοση απόφασης	53
6.1.1. Απόφαση ερήμην – γενικά	53
6.1.2. Απόφαση ερήμην – ανταγωγή	53
6.2. Απόφαση μετά από τη λήψη όλων των πληροφοριών και μετά τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων	53
6.2.1. Όταν δεν διεξάγεται ακρόαση	53
6.2.2. Μετά από την ακρόαση	54
6.3. Η μορφή, το περιεχόμενο και η επίδοση της απόφασης	54
6.3.1. Η απόφαση πρέπει να επιδίδεται γραπτά στους διαδίκους	54
6.3.2. Γλώσσα της απόφασης για επίδοση	54
6.3.3. Επίδοση της απόφασης στους διαδίκους	55
6.4. Δαπάνες	55
7. Επανεξέταση και ένδικα μέσα	56
7.1. Επανεξέταση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών	57

7.1.1. Λόγοι επανεξέτασης	57
7.1.2. Αποτέλεσμα της επανεξέτασης	58
7.2. Ένδικα μέσα	58
7.3. Νομική εκπροσώπηση σε επανεξέταση και ένδικο μέσο	58
8. Αναγνώριση και εκτέλεση	60
8.1. Αναγνώριση και εκτέλεση – Γενικές αρχές	61
8.1.1. Κατάργηση της κήρυξης της εκτελεσιτότητας	61
8.1.2. Διαδικασία εκτέλεσης – Εφαρμοστέο δίκαιο	61
8.2. Απαιτήσεις της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών – διαδικασία εκτέλεσης	61
8.3. Χρήση της βεβαίωσης της απόφασης	62
8.3.1. Έντυπο Δ	62
8.3.2. Γλώσσα της βεβαίωσης	62
8.4. Άρνηση και περιορισμός της εκτέλεσης	63
8.4.1. Άρνηση εκτέλεσης σε εξαιρετικές περιπτώσεις	63
8.4.2. Διαδικασία αμφισβήτησης της εκτέλεσης	63
8.4.3. Αναστολή ή περιορισμός της εκτέλεσης	63
8.5. Διαδικασία εκτέλεσης απόφασης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών	64
8.5.1. Βήματα εκτέλεσης	64
8.5.2. Αρχές και οργανισμοί εκτέλεσης	64
8.5.3. Γλωσσικά ζητήματα – πρακτικές επιπτώσεις στην εκτέλεση	64
8.6. Εκτέλεση δικαστικών συμβιβασμών	65
9. Τελικά ζητήματα	66
9.1. Νομική εκπροσώπηση	67
9.1.1. Δεν υπάρχει απαίτηση για διορισμό δικηγόρου για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών	67
9.1.2. Επιπτώσεις του κόστους για διορισμό δικηγόρου	67
9.2. Πληροφόρηση και αρωγή	67
9.2.1. Πληροφορίες – Γενικά	67
9.2.2. Πληροφόρηση και αρωγή στους διαδίκους	68
9.3. Επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών	69
Πηγές αναφοράς και σύνδεσμοι	70

1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑ
Εισαγωγή

1.1. Στόχος και σκοπός της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

Στο πλαίσιο των στόχων της εξασφάλισης της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και της δημιουργίας χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην ΕΕ, η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών έχει ως βασικό στόχο την απλούστευση, την επιτάχυνση και τη μείωση του κόστους εκδίκασης διασυννοριακών μικροδιαφορών εντός της ΕΕ (βλ. άρθρο 1 και αιτιολογικές σκέψεις 1, 7, 8 και 36).

Για να επιτευχθεί αυτό, η διαδικασία δίνει έμφαση στην ανάγκη για σχετική απλότητα των διαδικασιών, ιδίως στο γεγονός ότι η διαδικασία πρέπει να διεξάγεται σε μεγάλο βαθμό μέσω τυποποιημένων εντύπων που επισυνάπτονται στον κανονισμό. Επιπλέον, ο ρόλος του δικαστηρίου ενισχύεται σημαντικά όσον αφορά τη διαχείριση της εξέλιξης της υπόθεσης και τον προσδιορισμό των ζητημάτων μεταξύ των μερών σε σχέση με την αξίωση. Τα μέρη μπορούν να κάνουν χρήση της διαδικασίας χωρίς την ανάγκη για νομικές συμβουλές και χωρίς παρεπόμενες δαπάνες. Η απαίτηση να εξασφαλίζουν τα κράτη μέλη πρακτική βοήθεια (άρθρο 11) βοηθά τα μέρη να ακολουθούν τη διαδικασία χωρίς νομική εμπειρογνωμοσύνη. Η διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης έχει μια σελίδα αφιερωμένη στην ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, όπου συμπεριλαμβάνονται τα έντυπα και οι πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 25. Η απόφαση είναι εκτελεστέα σε άλλα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε

ενδιάμεση διαδικασία αναγνώρισης και εκτέλεσης (γνωστή ως «κήρυξη εκτελεστότητας»).

Η διαδικασία είναι διαθέσιμη τόσο για φυσικά πρόσωπα όσο και για καταναλωτές, για τους οποίους μπορεί να είναι ιδιαίτερα ενδεδειγμένη, καθώς και για επιχειρήσεις - ιδίως για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις - που αντιμετωπίζουν διασυννοριακές διαφορές στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους. Για να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία θα είναι γρήγορη, έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένες προθεσμίες αναφορικά με τα διάφορα στάδια της διαδικασίας. Ο περιορισμός των δαπανών αποτελεί, επίσης, σημαντικό στόχο, και το δικαστήριο έχει το καθήκον να διασφαλίσει ότι οι δαπάνες που επιδικάζονται δεν είναι δυσανάλογες της αξίας της αξίωσης.

1.2. Γενικό πλαίσιο

Ένας από τους κύριους συνεχιζόμενους προβληματισμούς που εκφράστηκαν σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων πολιτικής δικαιοσύνης, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα απλών πολιτών να προσέρχονται στα δικαστήρια και να κάνουν προσφυγή για αξιώσεις γρήγορα και χωρίς να χρειαστεί να δαπανήσουν μεγάλα χρηματικά ποσά για νομικές συμβουλές, αφορά τον τομέα αξιώσεων χαμηλής αξίας. Σε αυτές τις υποθέσεις, ειδικά σε εκείνες που προσφεύγουν φυσικά πρόσωπα κατά επιχειρήσεων ή άλλων φυσικών προσώπων, ο χρόνος, η προσπάθεια και οι παρεπόμενες δαπάνες μπορεί συχνά να είναι υπερβολικά δυσανάλογες ως προς την αξία της αξίωσης.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα, τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ειδικές διαδικασίες που χαρακτηρίζονται από προσπάθειες απλούστευσης, επιτάχυνσης της επίλυσης και μείωσης των δαπανών αυτών των αξιώσεων από φυσικά πρόσωπα ή μικρές επιχειρήσεις⁽¹⁾. Πολλές από τις διαδικασίες αυτές διαθέτουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά, όπως ο περιορισμός των δαπανών που επιδικάζονται, η απουσία δικηγόρων, η απλούστευση των κανόνων αποδείξεων και γενικά η ανάθεση μεγαλύτερης ευθύνης στα δικαστήρια για τη διαχείριση των υποθέσεων και την επίτευξη ταχείας επίλυσης με απόφαση ή συμφωνία των μερών.

Οι ανησυχίες που οδήγησαν σε τέτοιες πρωτοβουλίες στα εσωτερικά νομικά συστήματα είναι ακόμη πιο έντονες, όταν αξιώσεις μικρής αξίας υποβάλλονται διασυννοριακά στα κράτη μέλη της ΕΕ, λόγω των πρόσθετων προβλημάτων που συνεπάγονται αυτές οι υποθέσεις λόγω της μη εξοικείωσης με τις διαδικασίες σε άλλα κράτη μέλη και της ανάγκης για πραγματοποίηση εργασιών σε διαφορετικές γλώσσες. Αυτό έχει οδηγήσει στη δημιουργία της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών (παράγραφος 1.3), καθώς και στη θέσπιση των μηχανισμών εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών (ΕΕΔ) και ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών (ΗΕΔ) σε επίπεδο ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της πλατφόρμας ΗΕΔ (παράγραφος 1.5.3).

⁽¹⁾ Για την περιγραφή ορισμένων κοινών χαρακτηριστικών των εθνικών διαδικασιών μικροδιαφορών, ανατρέξτε στην Πράσινη Βίβλο - COM (2002) 746 τελικό· βλ. παράγραφος 1.4.1 και υποσημείωση 8 παρακάτω.

1.3. Ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο της πρότασης

1.3.1. Η Διάσκεψη του Down Hall⁽²⁾

Δεδομένων των δυσκολιών που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, ήταν λογικό να αναληφθεί έγκαιρα πρωτοβουλία για να διερευνηθεί η δυνατότητα θέσπισης ειδικής διαδικασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη διευθέτηση των αξιώσεων των καταναλωτών και των αξιώσεων χαμηλής αξίας. Έτσι, διεξήχθησαν συζητήσεις σχετικά με τη δυνατότητα θέσπισης μιας ευρωπαϊκής διαδικασίας για τη διευθέτηση των αξιώσεων των καταναλωτών και άλλων αξιώσεων χαμηλής αξίας κατά τη διάρκεια μιας διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε στην Αγγλία κατά τη διάρκεια της προεδρίας του Ηνωμένου Βασιλείου το πρώτο εξάμηνο του 1998.

Στη διάσκεψη αυτή συμμετείχε μεγάλος αριθμός εμπειρογνομόνων από διάφορα κράτη μέλη της ΕΚ, καθώς και εκπρόσωποι των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, και παρουσιάστηκαν διαφορετικοί

τύποι διαδικασιών εντός της Ευρώπης και αλλού⁽³⁾. Το κοινό συμπέρασμα που προέκυψε από τη διάσκεψη ήταν ότι η ανάπτυξη μιας ειδικής ευρωπαϊκής διαδικασίας για αξιώσεις των καταναλωτών και άλλες αξιώσεις χαμηλής αξίας θα μπορούσε να είναι χρήσιμη για τις προσφυγές εντός της ΕΚ, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη την αυξημένη κινητικότητα των φυσικών προσώπων και το διασυνοριακό εμπόριο, καθώς και τις έκδηλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα φυσικά πρόσωπα και οι μικρές επιχειρήσεις προκειμένου να επιτύχουν τη διευθέτηση των εν λόγω αξιώσεων.

⁽²⁾ Η Διάσκεψη έλαβε χώρα στο Down Hall, Hatfield Heath, Hertfordshire στις 22 και 23 Ιουνίου του 1998. Γίνεται αναφορά σε αυτή τη διάσκεψη και στην έκθεση συμπερασμάτων στις σελίδες 59/60 και στην υποσημείωση 185 της Πράσινης Βίβλου.

⁽³⁾ Για παράδειγμα, οι αντιπροσωπείες ήθελαν να μάθουν για τις διαδικασίες μικροδιαφορών στη Σιγκαπούρη που διεξάγονταν ηλεκτρονικά και για τις διαδικασίες επίλυσης μικροδιαφορών καταναλωτών στη Λισαβόνα οι οποίες αφορούσαν επίσης ορισμένες διασυνοριακές αξιώσεις μεταξύ Πορτογαλίας και Ισπανίας.

1.3.2. Πολιτικό πλαίσιο

Αφού τέθηκε σε ισχύ η Συνθήκη του Άμστερνταμ, έγιναν ορισμένες πολιτικές δηλώσεις, η σημαντικότερη από τις οποίες αναφέρεται στα συμπεράσματα της συνόδου κορυφής του Τάμπερε, όπου για πρώτη φορά αρχηγοί κυβερνήσεων της ΕΚ συναντήθηκαν για να συζητήσουν ζητήματα δικαιοσύνης⁽⁴⁾. Ακολούθησε το πρόγραμμα μέτρων που θεσπίστηκε για την εφαρμογή των συμπερασμάτων του Τάμπερε⁽⁵⁾ που επαναδιατυπώθηκαν ακολούθως στο πρόγραμμα της Χάγης⁽⁶⁾.

1.4. Εξέλιξη της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

1.4.1. Τα πρώτα βήματα προς την πρόταση

Το 2000 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πήρε την πρωτοβουλία να εκδώσει ερωτηματολόγιο για να διαπιστώσει την τρέχουσα διαθεσιμότητα διαδικασιών μικροδιαφορών στα κράτη μέλη της ΕΚ⁽⁷⁾. Ακολούθησε μια Πράσινη Βίβλος που εκδόθηκε υπό το πρίσμα των αλλαγών της Συνθήκης ΕΚ που απορρέουν από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και από τα συμπεράσματα του Τάμπερε, και η οποία περιέχει διάφορες προτάσεις για την ανάληψη δράσης για την εκπλήρωση των πολιτικών δεσμεύσεων που είχαν ήδη αναληφθεί, ιδίως δε της ανάγκης για απλοποιημένη διαδικασία για αξιώσεις χαμηλής αξίας, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη. Κάλυψε, επίσης, ζητήματα σχετικά με την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής για μη αμφισβητούμενα χρέη⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ Βλ. αιτιολογική σκέψη 4. Οι παράγραφοι 30 και 34 των συμπερασμάτων, που μπορείτε να βρείτε στη διεύθυνση http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm, διατυπώνονται ως εξής, όσον αφορά τις μικροδιαφορές – παράγραφος 30 – «Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο, βάσει προτάσεων της Επιτροπής, να θεσπίσει στοιχειώδη πρότυπα που θα εξασφαλίζουν ... ειδικούς κοινούς δικονομικούς κανόνες για την απλούστευση και την επίσηυση της διασυννοριακής εκδίκασης μικροδιαφορών καταναλωτικής ή εμπορικής φύσης...» και στην παράγραφο 34 – «Όσον αφορά τις αστικές υποθέσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σχετικά με την περαιτέρω μείωση των ενδιάμεσων μέτρων τα οποία ακόμη απαιτούνται για την αναγνώριση και εφαρμογή αυτών των αποφάσεων στο κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση. Ως πρώτο βήμα, αυτές οι ενδιάμεσες διαδικασίες θα πρέπει να καταργηθούν όσον αφορά τους τίτλους που έχουν εκδοθεί για καταναλωτικές ή εμπορικές απαιτήσεις...».

⁽⁵⁾ Βλ. τμήμα 1.Β.4 του προγράμματος, όπως δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 15 Ιανουαρίου 2001, C 12/1 σελ. 4· βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 5.

⁽⁶⁾ Βλ. παράγραφο 3.4.2 του προγράμματος, όπως δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 3 Μαρτίου 2005, C 53/1 σελ. 53.

⁽⁷⁾ Βλ. έκθεση της Evelynne Serverin, με τίτλο «Des Procedures de Traitement judiciaire des demandes de faible importance etc» που δημοσιεύτηκε από την Cachan, 2001, όπως αναφέρεται στην υποσημείωση 2 στη σελίδα 8 της Πράσινης Βίβλου.

⁽⁸⁾ Πράσινη Βίβλος COM(2002) 746 τελικό, που δημοσιεύθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2002. Η Πράσινη Βίβλος αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 6.

Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για τον κανονισμό τον Μάρτιο του 2005⁽⁹⁾ αφού είχε υποβάλει προηγουμένως την πρόταση για τη διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής⁽¹⁰⁾. Ο κανονισμός για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2009.

1.4.2. Οι διαπραγματεύσεις και οι έξι αρχές

Δεδομένου ότι υπήρξε γενική πολιτική συμφωνία σχετικά με τη σκοπιμότητα δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών για την επίλυση διασυνοριακών υποθέσεων ως εναλλακτική λύση έναντι των εθνικών διαδικασιών, οι διαπραγματεύσεις μπορούσαν να επικεντρωθούν στην ουσία της διαδικασίας. Ένα από τα δύσκολα επίμαχα σημεία ήταν η αξία του οικονομικού ορίου, δηλαδή η απάντηση στο ερώτημα «Τι είναι μικροδιαφορά;». Ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν σχετικά χαμηλό όριο, ενώ άλλα ήθελαν ένα όριο που θα επέτρεπε τη διευθέτηση της πλειονότητας των αξιώσεων των καταναλωτών. Τελικά, επιτεύχθηκε συμβιβασμός για αυτό το ζήτημα, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Μια καθοριστική στιγμή στο πλαίσιο των συζητήσεων του Συμβουλίου ήταν η έγκριση από τους υπουργούς Δικαιοσύνης ενός αριθμού αρχών που

έμελλαν να αποτελέσουν τη βάση των διαπραγματεύσεων καθώς και της ίδιας της διαδικασίας. Αυτές αναφέρονται σε έγγραφο της Προεδρίας που υποβλήθηκε στους υπουργούς τον Νοέμβριο του 2005⁽¹¹⁾ και είναι οι εξής:

- η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών πρέπει κατά κύριο λόγο να είναι γραπτή διαδικασία – Βλ. άρθρο 5 παράγραφος 1 και αιτιολογική σκέψη 14·
- πρέπει να διεξάγεται προφορική ακρόαση, εάν το δικαστήριο το κρίνει απαραίτητο·
- για να εξασφαλιστεί ότι η διαδικασία επιταχύνεται και είναι αποτελεσματική, τίθενται προθεσμίες για τα διάφορα στάδια·
- η χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας επικοινωνιών πρέπει να ενθαρρύνεται για να διευκολύνεται η διεξαγωγή των ακροάσεων και η συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων – βλ. άρθρα 8 και 9 παράγραφος 1·
- η νομική εκπροσώπηση δεν πρέπει να είναι υποχρεωτική – βλ. άρθρο 10·
- το δικαστήριο οφείλει να μεριμνά ώστε τυχόν δαπάνες που καλύπτονται από τον πεπληθέντα διάδικο να είναι αναλογικές σε σχέση με την αξία της αξίωσης – βλ. άρθρο 16.

Όπως προκύπτει από το κείμενο του κανονισμού, οι αρχές που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο εγκρίθηκαν πράγματι και συνιστούν σημαντικό θεμέλιο για τη διαδικασία.

⁽⁹⁾ COM(2005) 87 τελικό, που δημοσιεύτηκε στις 15 Μαρτίου 2005.

⁽¹⁰⁾ COM(2004) 173 τελικό, που δημοσιεύτηκε στις 25 Μαΐου 2004.

⁽¹¹⁾ Σημείωμα της Προεδρίας προς το Συμβούλιο αριθ. 15054/05 της 29ης Νοεμβρίου 2005· JUSTCIV 221/CODEC 1107.

1.4.3. Ο τροποποιημένος κανονισμός για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών – επισκόπηση

Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών αξιολογήθηκε το 2013⁽¹²⁾ και την ίδια χρονιά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μια έκθεση⁽¹³⁾ και ενέκρινε πρόταση⁽¹⁴⁾ για τροποποίηση του κανονισμού. Τα κύρια συμπεράσματα ήταν ότι η διαδικασία διευκόλυνε τη διασυννοριακή επίλυση διαφορών για μικροδιαφορές στην ΕΕ και ότι είχε μειώσει το κόστος και τη διάρκεια των διαδικασιών. Ωστόσο, η διαδικασία δεν χρησιμοποιήθηκε ευρέως, λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής και της έλλειψης εξοικείωσης με τη διαδικασία στη νομική πρακτική σε ορισμένα κράτη μέλη. Επιπλέον, παρατηρήθηκαν μερικές ήσσονος σημασίας ελλείψεις στους κανόνες.

Το 2015, ο κανονισμός αριθ. 2015/2421 εγκρίθηκε, τροποποιώντας τον κανονισμό για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Η τροποποιημένη απόδοση του κανονισμού για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών τέθηκε σε ισχύ στις 14 Ιουλίου 2017. Η πιο σημαντική τροποποίηση είναι η αύξηση του χρηματικού ορίου της διαδικασίας από τα 2 000 στα 5 000 ευρώ (άρθρο 2). Οι περισσότερες άλλες τροποποιήσεις αποσκοπούν στην ενίσχυση της χρήσης της τεχνολογίας εξ αποστάσεως

επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διεξαγωγής προφορικών ακροάσεων (άρθρο 8) και της συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων (άρθρο 9), καθώς και της ηλεκτρονικής επίδοσης εγγράφων (άρθρο 13) και των μέσων εξ αποστάσεως πληρωμής δικαστικών εξόδων (άρθρο 15α).

Άλλες τροποποιήσεις είναι η επισήμανση της πρωτοκαθεδρίας της γραπτής διαδικασίας (άρθρο 5), η ενίσχυση της πρακτικής αρωγής των μερών (άρθρο 11) και η διασαφήνιση του κανόνα σχετικά με τους στοιχειώδεις κανόνες επανεξέτασης (άρθρο 18). Θεσπίζονται νέες διατάξεις όσον αφορά την υποχρέωση αναλογικότητας των δικαστικών εξόδων (άρθρο 15α), τη γλώσσα της βεβαίωσης εκτελεστότητας (άρθρο 21α) και την εφαρμογή των δικαστικών συμβιβασμών (άρθρο 23α).

Επιπλέον, ο κανονισμός 2015/2421 τροποποίησε μια διάταξη της διαδικασίας για τη διαταγή πληρωμής⁽¹⁵⁾. Το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τώρα τη μετάβαση στην ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υποβάλλεται ένσταση κατά της εντολής πληρωμής, όπου εφαρμόζεται η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.

⁽¹²⁾ Αξιολόγηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των επιλογών πολιτικής για το μέλλον του κανονισμού (για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, τελική έκθεση, RDT-L05-2010, Deloitte, Βρυξέλλες, 19.07.2013).

⁽¹³⁾ COM(2013) 795 final.

⁽¹⁴⁾ COM(2013) 794 final.

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός αριθ. 1896/2006.

1.5. Η εξέλιξη της πολιτικής δικαιοσύνης της ΕΕ και η σχέση με άλλα μέσα

1.5.1. Ανάπτυξη νέων μέσων και κατάργηση της κήρυξης εκτελεστότητας

Μετά τη θέσπιση του κανονισμού για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, έχουν προκύψει ορισμένα νέα μέσα, και έχουν τροποποιηθεί υφιστάμενα μέσα. Μια καινοτομία του κανονισμού για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών και της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ήταν η κατάργηση της κήρυξης εκτελεστότητας, η διαδικασία με την οποία ένα κράτος μέλος επιτρέπεται να αναγνωρίζει και να εφαρμόζει απόφαση άλλου κράτους μέλους. Εν τω μεταξύ, το βασικό μέσο στον τομέα της διασυνοριακής επίλυσης διαφορών – ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση)⁽¹⁶⁾ – έχει επίσης καταργήσει την κήρυξη εκτελεστότητας, αλλά αυτό το μέσο δεν έχει τα χαρακτηριστικά που διευκολύνουν την επίλυση των μικροδιαφορών. Επιπλέον, στον κανονισμό Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση), οι λόγοι βάσει των οποίων μπορεί να γίνει ανάκληση της άρνησης εκτέλεσης στο κράτος μέλος εκτέλεσης, χρησιμοποιώντας μια εθνική διαδικασία, είναι εκτενέστεροι βάσει του εν λόγω κανονισμού, σε σχέση με αυτούς βάσει των κανονισμών για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών και την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμών, οι οποίοι ενδέχεται να επιταχύνουν την εκτέλεση. Το Κεφάλαιο 7 αυτού του οδηγού αναφέρεται σε ένδικα μέσα και στην επανεξέταση.

1.5.2. Αλληλεπίδραση με άλλα μέσα – η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής και ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση)

Οι δύο κανονισμοί που συνδέονται στενότερα με τον κανονισμό για τις μικροδιαφορές είναι ο κανονισμός για τη διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΔΠ) και ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση), που αναφέρονται στην παράγραφο 1.5.1 του παρόντος οδηγού. Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών και η ΕΔΠ αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης κατά την ίδια περίοδο και ήταν οι δύο πρώτες πραγματικές ενιαίες ευρωπαϊκές πολιτικές δικονομίες. Ενώ η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών εφαρμόζεται τόσο στις αμφισβητούμενες όσο και στις μη αμφισβητούμενες αξιώσεις σε διασυνοριακές υποθέσεις αξίας μέχρι 5 000 ευρώ, η ΕΔΠ εφαρμόζεται μόνο στις μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, αλλά η εφαρμογή της δεν περιορίζεται σε ένα μέγιστο ποσό. Όπως περιγράφεται στην παράγραφο 1.4.3 του παρόντος οδηγού, η σχέση μεταξύ αυτών των δύο μέσων καθορίζεται στο άρθρο 17 του κανονισμού ΕΔΠ, το οποίο αναφέρεται στην ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, στην περίπτωση που η διαταγή πληρωμής δεν γίνεται δεκτή και εφόσον η αξίωση εμπίπτει εντός του πεδίου εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Επιπλέον, οι ειδικοί κανόνες για την επίδοση εγγράφων που ορίζονται στον κανονισμό ΕΔΠ εφαρμόζονται ως εξ ορισμού κανόνες (άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΔΜ). Βλ. παράγραφο 2.4.3 αυτού του οδηγού για περισσότερες λεπτομέρειες.

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός αριθ. 1215/2012.

Ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση) παίζει σημαντικό ρόλο στον καθορισμό του δικαστηρίου που έχει δικαιοδοσία για μια αξίωση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού ΕΔΜ. Ως αποτέλεσμα, το Έντυπο της Αγωγής Α αναφέρεται στους κανόνες περί δικαιοδοσίας αυτού του κανονισμού. Το άρθρο 3 του κανονισμού ΕΔΜ, που ορίζει τις διασυνοριακές υποθέσεις, αναφέρεται περαιτέρω σε αυτόν τον κανονισμό για τον καθορισμό της κατοικίας των μερών. Επιπλέον, συγκεκριμένοι όροι που χρησιμοποιούνται στον κανονισμό ΕΔΜ πρέπει να ερμηνεύονται από κοινού με τους όρους του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση), κυρίως δε οι «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1. Βλ. επίσης παράγραφο 2.4.1.

Άλλα μέσα που είναι σημαντικά για την εφαρμογή του κανονισμού ΕΔΜ είναι ο κανονισμός για την επίδοση πράξεων (κανονισμός περί επίδοσης)⁽¹⁷⁾ και ο κανονισμός για τη διεξαγωγή αποδείξεων (κανονισμός περί αποδείξεων)⁽¹⁸⁾, που ισχύουν ως εξ ορισμού κανόνες, εφόσον ο κανονισμός ΕΔΜ δεν περιλαμβάνει ειδικούς κανόνες για τη διασυνοριακή επίδοση εγγράφων ή για τα αποδεικτικά στοιχεία. Βλ. επίσης παράγραφο 2.4.2 αυτού του οδηγού.

1.5.3. Ευρωπαϊκά μέσα ΕΕΔ και ΗΕΔ

Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών πρέπει, επίσης, να εξεταστεί στο πλαίσιο του σκοπού της πολιτικής δικαιοσύνης της ΕΕ για την επίλυση των διαφορών με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τα καθεστώτα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (ΕΕΔ) για καταναλωτές και για διαφορές μικρότερων επιχειρήσεων για τις οποίες η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών είναι κατάλληλη έχουν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για τα κράτη μέλη. Για τη διευκόλυνση της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, η οδηγία περί της διαμεσολάβησης του 2008⁽¹⁹⁾ παρέχει στοιχειώδεις κανόνες για τη διαμεσολάβηση σε διασυνοριακές διαφορές. Το 2013, εγκρίθηκε η οδηγία για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (οδηγία ΕΕΚΔ)⁽²⁰⁾ και ο κανονισμός για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών (κανονισμός ΗΕΚΔ)⁽²¹⁾. Η οδηγία ΕΕΚΔ εφαρμόζεται τόσο για εσωτερικές όσο και για διασυνοριακές υποθέσεις και περιλαμβάνει κανόνες για οντότητες και διαδικασίες ΕΕΔ, για τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σε καταναλωτές και εμπόρους, καθώς και τη συνεργασία μεταξύ οντοτήτων ΕΕΔ και αρμόδιων εθνικών αρχών. Ο κανονισμός ΗΕΚΔ έχει δημιουργήσει μια πλατφόρμα ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών (η **πλατφόρμα ΗΕΔ**) μέσω της οποίας υποβάλλονται καταγγελίες προς επίλυση από τις κατάλληλα ειδικευμένες εθνικές οντότητες ΕΕΔ⁽²²⁾.

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός αριθ. 1393/2007.

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός αριθ. 1206/2001.

⁽¹⁹⁾ Οδηγία 2008/52/ΕΚ.

⁽²⁰⁾ Οδηγία 2013/11/ΕΕ.

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013.

⁽²²⁾ Βλέπε <http://www.odreurope.com/eu-odr-platform>

2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΥΟ

Ο κανονισμός ΕΔΜ: Πεδίο εφαρμογής

Το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ορίζεται στα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού ΕΔΜ. Τη μεγαλύτερη σημασία έχουν το οικονομικό όριο, το αντικείμενο και η διασυνοριακή φύση. Αν μια αξίωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, το δικαστήριο ή η δικαστική αρχή ενημερώνει σχετικά τον ενάγοντα. Αν ο ενάγων δεν αποσύρει την αγωγή, η υπόθεση συνεχίζεται σύμφωνα με τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία (άρθρο 4 παράγραφος 3).

2.1. Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού

Ο κανονισμός προβλέπει τα δύο στοιχεία του ουσιαστικού πεδίου εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, δηλαδή το οικονομικό όριο των αξιώσεων που μπορούν να υποβληθούν στο πλαίσιο της διαδικασίας και το αντικείμενο των ίδιων των αξιώσεων. Γενικά, οι αξιώσεις των οποίων το αντικείμενο εμπίπτει στη γενική περιγραφή των «αστικών και εμπορικών» υποθέσεων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αλλά υπόκεινται σε ορισμένους περιορισμούς και αποκλεισμούς. Η φράση «αστικές και εμπορικές» έχει ερμηνευθεί εκτενώς από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.1.1. Το οικονομικό όριο ευρωπαϊκής μικροδιαφοράς

Ο κανονισμός ΕΔΜ, μετά από τις τροποποιήσεις του κανονισμού αριθ. 2015/2421 (βλ. παράγραφο 1.4.3 του οδηγού), εφαρμόζεται για αξιώσεις που δεν ξεπερνούν τα 5 000 ευρώ. Παρόμοια ανώτατα όρια, αν και το εύρος των τιμών διαφέρει σε κάθε κράτος μέλος, ισχύουν και σε εθνικές διαδικασίες μικροδιαφορών. Αυτό το όριο ισχύει και σε ανταγωγή, ενώ σε περίπτωση που η ανταγωγή υπερβαίνει το όριο, τόσο η αγωγή όσο και η ανταγωγή προχωρούν σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο (άρθρο 5 παράγραφος 7).

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 περιγράφει τον τρόπο καθορισμού της αξίας της αξίωσης. Πρώτον, η αξία υπολογίζεται την ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνεται η αξίωση από το δικαστήριο ή τη δικαστική αρχή που είναι αρμόδια να εκδικάσει την αξίωση. Δεύτερον, η αξία υπολογίζεται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι τόκοι που ζητούνται επί της καθαυτής κύριας αξίωσης, τυχόν έξοδα και εκταμιεύσεις που θα μπορούσαν να προστεθούν στην αξίωση. Αυτή η εξαίρεση δεν αποκλείει μια μεμονωμένη αξίωση, η οποία, για παράδειγμα, αφορά μόνο τις πληρωμές τόκων επί χρέους που έχει ήδη καταβληθεί⁽²³⁾.

⁽²³⁾ Βλ. παράγραφο 4.5 παρακάτω για τις επιπτώσεις της αξίας της ανταγωγής στον προσδιορισμό του εάν μια αξίωση εμπίπτει ή όχι στο πεδίο εφαρμογής.

2.1.2. Αντικείμενο – Χρηματικό και μη χρηματικό

Σε αντίθεση με τη διαδικασία για την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, η οποία περιορίζεται σε χρηματικές αξιώσεις, οι μη χρηματικές αξιώσεις μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αξίωσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, και η σχετική πρόβλεψη γίνεται στο Μέρος 7 του Εντύπου Αγωγής. Για συμπληρωματικές πληροφορίες βλέπε παράγραφο 3.2 του παρόντος οδηγού. Σε μια μη χρηματική αξίωση, ο ενάγων μπορεί, για παράδειγμα, να ζητήσει εντολή αποτροπής παράνομης πράξης, για παράδειγμα παραβίασης ή βλάβης περιουσίας, ή να επιδιώξει την εξασφάλιση της εκπλήρωσης μιας υποχρέωσης, όπως της παράδοσης αγαθών ή της εκτέλεσης σύμβασης. Αν η αξίωση δεν είναι χρηματική, πρέπει να αποδοθεί αξία που εμπίπτει εντός του χρηματικού ορίου της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.

2.1.3. Τομείς – Εξαιρέσεις

2.1.3.1. Γενικές εξαιρέσεις

Στον κανονισμό, ορισμένες υποθέσεις εξαιρούνται ρητά από το ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΕΔΜ, οι οποίες διαφορετικά θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των «αστικών και εμπορικών υποθέσεων». Πρόκειται για φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις, καθώς και η αστική ευθύνη ενός κράτους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας, γνωστή και ως *acta iure imperii*. Εάν μια αξίωση ασχολείται

με τέτοιου είδους ζητήματα που εξαιρούνται, τότε το δικαστήριο που τη λαμβάνει θα υποχρεούται, σε γενικές γραμμές, να την απορρίψει αυτεπαγγέλτως επειδή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.

2.1.3.2. Τομείς που εξαιρούνται ρητά από το άρθρο 2 παράγραφος 2

Επιπλέον, ο κανονισμός διευκρινίζει ότι δεν εφαρμόζεται σε ορισμένες άλλες συγκεκριμένες υποθέσεις που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στην έννοια των αστικών και εμπορικών υποθέσεων. Αυτές οι εξαιρέσεις, οι οποίες είναι εκτενέστερες και όχι εντελώς ίδιες με εκείνες που καθορίζονται στον κανονισμό ΕΔΠ, περιγράφονται λεπτομερώς στο άρθρο 2 παράγραφος 2 και παρατίθενται στο συνημμένο πλαίσιο.

- (α) το καθεστώς ή η ικανότητα δικαίου φυσικών προσώπων·
- (β) τα περιουσιακά δικαιώματα που προκύπτουν από την έγγραφη σχέση ή από σχέση της οποίας τα αποτελέσματα εξομοιώνονται προς εκείνα του γάμου σύμφωνα με το εφαρμοστέο σε αυτήν δίκαιο·
- (γ) υποχρεώσεις διατροφής που απορρέουν από οικογενειακές σχέσεις, σχέσεις συγγένειας εξ αίματος, γάμου ή αχιστείας·
- (δ) κληρονομικές σχέσεις, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων διατροφής που προκύπτουν λόγω θανάτου·

- (ε) πτωχεύσεις, διαδικασίες λύσης και εκκαθάρισης αφερέγγυων επιχειρήσεων ή άλλων νομικών προσώπων, δικαστικούς ή πτωχευτικούς συμβιβασμούς και ανάλογες διαδικασίες·
- (στ) κοινωνική ασφάλιση·
- (ζ) διαιτησίες·
- (η) το εργατικό δίκαιο·
- (θ) μισθώσεις ακινήτων, εκτός των αγωγών για χρηματικές αξιώσεις· ή
- (ι) παραβιάσεις του ιδιωτικού βίου και των δικαιωμάτων επί της προσωπικότητας, μεταξύ των οποίων η δυσφήμιση.]

2.1.4. Τομείς – Ζητήματα που συμπεριλαμβάνονται

2.1.4.1. Αστικές και εμπορικές υποθέσεις – γενικά

Το αντικείμενο που εμπίπτει στο ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΕΔΜ σχετίζεται κυρίως με ζητήματα που θεωρούνται αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 για τους σκοπούς του κανονισμού, η έννοια αυτής της φράσης δεν εξαρτάται από το δικαστήριο ή τη δικαστική αρχή που εμπλέκεται στην εξέταση της αξίωσης ούτε από το εθνικό δίκαιο οποιουδήποτε κράτους μέλους. Πρέπει, επίσης, να ερμηνευθεί σύμφωνα με την αυτοτελή ερμηνεία των λέξεων όπως χρησιμοποιούνται σε άλλα μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιατύπωση) και του κανονισμού ΕΔΠ.

2.1.4.2. Η έννοια των αστικών και εμπορικών υποθέσεων

Η φράση δεν ορίζεται στον κανονισμό, αλλά γενικά γίνεται κατανοητό ότι υπάρχει διάκριση μεταξύ αστικών υποθέσεων, αφενός, και υποθέσεων δημοσίου δικαίου, αφετέρου, και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει εκδώσει ορισμένες αποφάσεις που καθορίζουν την έκταση και τις συνέπειες της διάκρισης αυτής στο πλαίσιο των διαφόρων μέσων. Παρά τη διάκριση, το ΔΕΕ απεφάνθη ότι υπάρχουν ορισμένα ζητήματα δημοσίου δικαίου τα οποία, παρ' όλα αυτά, θεωρούνται ότι εμπίπτουν στην έννοια των αστικών και εμπορικών υποθέσεων. Αυτό εξαρτάται σε έναν βαθμό από τις αποφάσεις του ΔΕΕ για την ερμηνεία άλλων μέσων, ιδίως του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιατύπωση) και των προκατόχων του. Μπορείτε να διαβάσετε λεπτομέρειες για αυτές τις αποφάσεις παρακάτω στην παράγραφο 2.1.5.

2.1.5. Αστικές και εμπορικές υποθέσεις – ερμηνεία από το ΔΕΕ

2.1.5.1. Μια αυτοτελής έννοια

Σε ορισμένες περιπτώσεις, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κρίνει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη και ομοιόμορφη εφαρμογή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις σχετικές πράξεις, ο όρος «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» δεν μπορεί να ερμηνευθεί σε σχέση μόνο ένα νομικό σύστημα, αλλά πρέπει να έχει αυτοτελή έννοια που απορρέει από τους στόχους και το καθεστώς της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ και από τις γενικές αρχές που απορρέουν από το σύνολο των εθνικών νομικών συστημάτων στο σύνολό τους. Το Δικαστήριο απεφάνθη γενικά ότι δυο στοιχεία είναι σχετικά για να ληφθεί απόφαση σχετικά με το αν μια διαφορά είναι αστικής και εμπορικής φύσης ή όχι:

- το αντικείμενο της διαφοράς αλλά και η βάση και η φύση της ενέργειας και
- τα εμπλεκόμενα μέρη και η φύση της μεταξύ τους σχέσης.

Για τη συλλογιστική του ΔΕΕ επί του εν λόγω ζητήματος, βλ. υπόθεση Αποστολίδης κατά Orams⁽²⁴⁾ στην οποία το δικαστήριο συνόψισε τη θέση σε σχέση με τον κανονισμό Βρυξέλλες I [τον προκάτοχο του κανονισμού Βρυξέλλες I (αναδιατύπωση)] ως εξής:

«... προέχει να υπομνησθεί ότι, προς διασφάλιση, κατά το μέτρο του δυνατού, της ισότητας και της ομοιομορφίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τον κανονισμό 44/2001 για τα κράτη μέλη και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ο όρος «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως απλή παραπομπή στο εσωτερικό δίκαιο του ενός ή του ετέρου των οικείων κρατών. Ο εν λόγω όρος πρέπει να θεωρείται αυτοτελής, ερμηνευτέος σε συνάρτηση, αφενός, προς τους σκοπούς και το σύστημα του εν λόγω κανονισμού και, αφετέρου, προς τις γενικές αρχές που συνάγονται από το σύνολο των εθνικών εννόμων τάξεων. Η αυτοτελής ερμηνεία του όρου «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» επάγεται τον αποκλεισμό ορισμένων δικαστικών αποφάσεων από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001 λόγω των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τη φύση των εννόμων σχέσεων των διαδίκων ή το αντικείμενο της διαφοράς...»

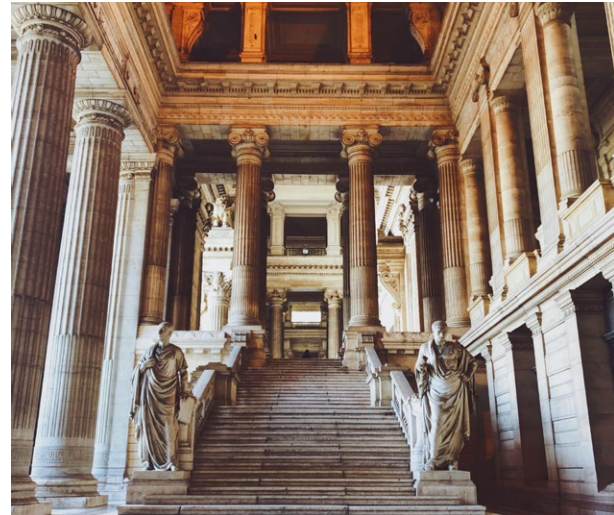
⁽²⁴⁾ (C-420/07[2009] ECR I-3571), συγκεκριμένα στις παραγράφους 41 και 42, στις οποίες γίνεται μεταξύ άλλων αναφορά στις υποθέσεις LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG κατά Eurocontrol, (C-29/76 [1976] ECR 1541), και στην πιο πρόσφατη υπόθεση Λεκουρίτου κατά Δημοσίου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, (C-292/05 [2007] ECR I-1519).

2.1.5.2. Ενέργειες που αφορούν μια δημόσια αρχή

Όσον αφορά τις ενέργειες που αφορούν μια δημόσια αρχή, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι μια υπόθεση δεν είναι «αστική ή εμπορική», όταν πρόκειται για διαφορά μεταξύ δημόσιας αρχής και ιδιώτη, όταν η πρώτη ενεργεί κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο προέβη σε διάκριση μεταξύ τέτοιων ενεργειών, γνωστών ως *acta iure imperii*, οι οποίες, εν πάση περιπτώσει, δεν περιλαμβάνονται στην έννοια των «αστικών ή εμπορικών υποθέσεων» για τους σκοπούς της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, και *acta iure gestionis*, εμπορικής φύσης ενέργειες που πραγματοποιούνται από ένα κράτος και περιλαμβάνονται στην έννοια αυτή. Το ΔΕΕ σχολίασε, επίσης, επί τούτου στην υπόθεση Αποστολίδη⁽²⁵⁾ τα εξής:

«...το Δικαστήριο έχει πει ότι, καίτοι ορισμένες διαφορές μεταξύ δημόσιας αρχής και προσώπου ιδιωτικού δικαίου ενδέχεται να επιπίπτουν στην εν λόγω έννοια, τούτο δεν ισχύει οσάκις η δημόσια αρχή ενεργεί κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας... Η εκδήλωση προνομίων δημόσιας εξουσίας εκ μέρους του ενός των διαδίκων, λόγω της εκ μέρους του ασκήσεως υπέρμετρων εξουσιών έναντι των εφαρμοζομένων στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών κανόνων, συνεπάγεται τη μη υπαγωγή μιας τέτοιας διαφοράς στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις...»

(²⁵) Όπως παρατίθεται παραπάνω στην υποσημείωση 17.

2.1.5.3. Υποθέσεις του ΔΕΕ που υποδηλώνουν τη διάκριση

Η διάκριση μεταξύ υποθέσεων που δεν επιπίπτουν στην έννοια των «αστικών και εμπορικών» και υποθέσεων που επιπίπτουν δεν είναι πάντοτε εύκολο να γίνει στην πράξη. Το ΔΕΕ το έχει εξετάσει αυτό σε μερικές συγκεκριμένες υποθέσεις, παραδείγματα των οποίων παρατίθενται στο πλαίσιο στην επόμενη σελίδα.

Αξιώσεις που το ΔΕΕ θεώρησε «αστικές και εμπορικές»:

Στην υπόθεση *Sonntag κατά Waidmann* (υπόθεση C-172/91, ECR 1993, I-1963), η αξίωση αποζημίωσης για ζημία σε ιδιώτη ως αποτέλεσμα ποινικού αδικήματος είναι αστικής φύσης. Εντούτοις, μια τέτοια ενέργεια δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του όρου «αστικές ή εμπορικές υποθέσεις», όπου ο προκαλών τη ζημία πρέπει να θεωρηθεί ως δημόσια αρχή που ενεργούσε κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας (στην περίπτωση αυτή, ο δάσκαλος επιφορτισμένος με την επίβλεψη των μαθητών δεν θεωρήθηκε ότι «ενεργούσε κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας»).

Στην υπόθεση *Verein für Konsumenteninformation κατά Karl Heinz Henkel*, (υπόθεση C-167/00, ECR 2002, I-8111), ηγέρθη αξίωση ως αποτρεπτική ενέργεια από οργάνωση προστασίας καταναλωτών για την απαγόρευση χρήσης καταχρηστικών ρητρών από έμπορο σε συμβάσεις με ιδιώτες.

Στην υπόθεση *Gemeente Steenberghe κατά Baten* (υπόθεση C-271/00, ECR 2002, I-10489), ηγέρθη αξίωση βάσει του δικαιώματος προσφυγής όπου ένας δημόσιος φορέας ζητά από ένα πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου να καταβάλλει τα ποσά που πληρώνει ως κοινωνική αρωγή στον διαζευγμένο σύζυγο και στο τέκνο του προσώπου αυτού, υπό τον όρο ότι η βάση και οι λεπτομερείς κανόνες αναφορικά με την άσκηση της προσφυγής αυτής διέπονται από τους κανόνες του κοινού δικαίου όσον αφορά τις υποχρεώσεις διατροφής. Ωστόσο, όταν η προσφυγή που ασκείται βάσει του δικαιώματος προσφυγής στηρίζεται

σε διατάξεις με τις οποίες ο νομοθέτης απονέμει στον δημόσιο φορέα δικό του προνόμιο, η αξίωση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται στις «αστικές υποθέσεις».

Στην υπόθεση *Préservatrice foncière TIARD κατά Κάτω Χωρών* (υπόθεση C-266/01, ECR 2003, I-4867), ηγέρθη αξίωση με την οποία ένα κράτος επιδιώκει να επιβάλει κατά προσώπου ιδιωτικού δικαίου μια σύμβαση εγγυήσεως ιδιωτικού δικαίου που συνήφθη προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε τρίτο πρόσωπο

να παρέχει την εγγύηση που απαιτείται και καθορίζεται από το κράτος αυτό, στον βαθμό που η έννομη σχέση μεταξύ του πιστωτή και του εγγυητή, βάσει της σύμβασης εγγύησης, δεν συνεπάγεται την άσκηση εξουσιών από το κράτος πέραν εκείνων που ασκούνται βάσει των κανόνων που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών.

Στην υπόθεση *Frahuil SA κατά Assitalia*, (υπόθεση C-265/02, ECR 2004, I-1543), η αξίωση στο πλαίσιο νόμιμης υποκατάστασης κατά ενός εισαγωγέα ο οποίος όφειλε δασμούς από τον εγγυητή που κατέβαλε τους εν λόγω δασμούς στις τελωνειακές αρχές στο πλαίσιο εκτέλεσης σύμβασης εγγυήσεως βάσει της οποίας είχε αναλάβει έναντι των τελωνειακών αρχών την υποχρέωση να εγγυηθεί την πληρωμή των εν λόγω δασμών από τον μεταφορέα, ο οποίος είχε αρχικά εντολή από τον κύριο οφειλέτη να καταβάλλει την οφειλή, πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην έννοια των «αστικών και εμπορικών υποθέσεων».

Στην υπόθεση Αποστολίδη (βλ. παραπάνω), ηγέρθη αξίωση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας εντολής αποζημίωσης για την παράνομη κατοχή της γης, παράδοση της εν λόγω γης, αποκατάστασή της στην αρχική της κατάσταση και παύση οποιασδήποτε άλλης παράνομης παρέμβασης όπου, στην κύρια δίκη, η προσφυγή αφορά φυσικά πρόσωπα και δεν ασκείται κατά συμπεριφοράς ή διαδικασιών που συνεπάγονται άσκηση δημόσιας εξουσίας από έναν από τους διαδίκους της υπόθεσης, αλλά κατά πράξεων που ασκούνται από φυσικά πρόσωπα.

Στην υπόθεση *Realchemie Nederland BV κατά Bayer CropScience AG*, (υπόθεση 406/09, ECLI:EU:C:2011:668), ηγέρθη αξίωση αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής προστίμου για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με απόφαση που εκδόθηκε σε μια αστική και εμπορική υπόθεση, δηλαδή την παραβίαση δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας που ανήκει κατά την έννοια του ιδιωτικού δικαίου σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης.

Στην υπόθεση *Pula Parking d.o.o. κατά Sven Klaus Tederahn* (C-551/159, ECLI:EU:C:2017:193), η εκκίνηση διαδικασίας εκτέλεσης από εταιρία που ανήκει σε τοπική αρχή κατά φυσικού προσώπου που έχει την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, με σκοπό την ανάκτηση μη καταβληθείσας οφειλής για στάθμευση σε δημόσιο χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων, η λειτουργία του οποίου έχει ανατεθεί στην εν λόγω εταιρία από την εν λόγω αρχή, η οποία δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση

κυρωτική αποζημίωση, αλλά συνιστά απλώς παροχή υπηρεσιών εξ απαθούς αιτίας, πρέπει να θεωρείται αστική και εμπορική υπόθεση.

Αξιώσεις που το ΔΕΕ έκρινε ότι δεν ήταν «αστικές και εμπορικές»:

Στην υπόθεση *LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG κατά Eurocontrol*, βλ. παραπάνω, ηγέρθη αξίωση από δημόσια αρχή που δημιουργήθηκε με διεθνή συνθήκη για την ανάκτηση από ιδιώτη τελών για τη χρήση του εξοπλισμού και των υπηρεσιών της, όταν η χρήση αυτή ήταν υποχρεωτική και οι επιβαρύνσεις καθορίζονταν μονομερώς.

Στην υπόθεση Κάτω Χώρες κατά *Rüffer* (C-814/79, ECR 1980, 3807), ηγέρθη αξίωση από δημόσια αρχή υπεύθυνη για την ακτοφυλακή των δημοσίων πλωτών οδών κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας, μηνύοντας πλοιοκτήτη για την ανάκτηση δαπανών που προέκυψαν κατά την απομάκρυνση ναυαγίου από δημόσιες πλωτές οδούς.

Στην υπόθεση Λεχουρίτου κατά Δημοσίου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας⁽²⁶⁾, βλ. παραπάνω, ηγέρθη αξίωση εκ μέρους εκπροσώπων θυμάτων και επιζώντων από σφαγή κατά τη διάρκεια πολέμου από στρατιωτικές δυνάμεις που ζητούν αποζημίωση από το οικείο κράτος.

⁽²⁶⁾ Όπως παρατίθεται στη σημείωση 17 παραπάνω.

2.2. Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού

2.2.1. Γενικό γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής

Ο κανονισμός ΕΔΜ εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη εκτός από τη Δανία (αιτιολογική σκέψη 38).

2.2.2. Διασυνοριακές υποθέσεις

Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών εφαρμόζεται μόνο στις υποθέσεις που ορίζονται ως «διασυνοριακές», δηλαδή σε υποθέσεις στις οποίες τουλάχιστον ένας από τους διαδίκους έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του δικαστηρίου ή της δικαστικής αρχής που εκδικάζει την αξίωση· για τον ορισμό, βλέπε άρθρο 3 παράγραφος 1. Η αιτιολογική σκέψη 5 του τροποποιητικού κανονισμού αριθ. 2015/2421 ορίζει ότι μια διασυνοριακή υπόθεση πρέπει να θεωρείται ότι υφίσταται, όταν ένας τουλάχιστον από τους διαδίκους έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος που δεσμεύεται από τον παρόντα κανονισμό, διαφορετικό από το κράτος μέλος του δικάζοντος δικαστηρίου. Η προσθήκη του όρου «δεσμεύεται από τον παρόντα κανονισμό» συνεπάγεται ότι μια τέτοια κατάσταση δεν υφίσταται, όταν ο διάδικος που δεν κατοικεί ή διαμένει στο κράτος μέλος του δικάζοντος δικαστηρίου έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στη Δανία.

Στο άρθρο 3 παράγραφος 3 προβλέπεται ότι η κατάλληλη στιγμή για να καθοριστεί εάν μια υπόθεση είναι διασυνοριακή υπόθεση είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Έντυπο της Αγωγής ελήφθη από το αρμόδιο δικαστήριο ή την αρμόδια δικαστική αρχή. Θα πρέπει να θυμάστε ότι τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πληρείτε αυτήν την προϋπόθεση πρέπει να αναφέρονται στην αξίωση, στο μέρος 5 του Έντυπου Αγωγής Α.

2.2.2.1. Ενάγοντες από τρίτες χώρες

Δεδομένου του ορισμού του όρου «διασυνοριακός» και λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα των διατάξεων σχετικά με τη δικαιοδοσία στον κανονισμό Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση), σε ορισμένες περιπτώσεις ένας ενάγων που έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του σε κράτος που δεν είναι μέλος της ΕΕ ενδέχεται να μπορεί να κάνει χρήση της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών κατά εναγόμενου που έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην ΕΕ. Αυτό ισχύει αν ο εναγόμενος έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του σε διαφορετικό κράτος μέλος από το αρμόδιο δικαστήριο, καθώς δεδομένου ότι ο διάδικος δεν βρίσκεται στο ίδιο κράτος με το δικαστήριο, πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 3 παράγραφος 1.

2.2.2.2. Εναγόμενοι από τρίτες χώρες

Επίσης, ο ενάγων που έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε διαφορετικό κράτος μέλος από το αρμόδιο δικαστήριο ενδέχεται να μπορεί να εγείρει αξίωση, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας

μικροδιαφορών, κατά εναγόμενου με κατοικία ή συνήθη διαμονή σε τρίτη χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ. Ο λόγος για τον οποίο ένα δικαστήριο στην ΕΕ θα έχει τη δικαιοδοσία για τον σκοπό αυτό θα είναι αυτός που ορίζεται στο σχετικό μέσο της ΕΕ, και ιδίως στον κανονισμό Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση).

2.3. Χρονική ισχύς

Ο κανονισμός για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη εκτός της Δανίας από την 1η Ιανουαρίου 2009. Εντούτοις, μια αξίωση μπορεί να υποβληθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας, έστω και αν προηγείται της ημερομηνίας αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι η υποχρέωση επί της οποίας βασίζεται η αξίωση δεν έχει καθοριστεί ή ότι δεν έχει παρέλθει οποιαδήποτε προθεσμία παραγραφής σχετικά με την αξίωση, βάσει του σχετικού εφαρμοστέου δικαίου. Οι τροποποιήσεις που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό αριθ. 2015/2421 ισχύουν από τις 14 Ιουλίου 2017.

2.4. Η δυνατότητα εφαρμογής άλλων μέσων της ΕΕ

2.4.1. Ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση)

2.4.1.1. Κανόνες περί δικαιοδοσίας

Ο κανονισμός ΕΔΜ δεν περιέχει κανόνες σχετικά με τη δικαιοδοσία, οπότε για να καθοριστούν οι αρμοδιότητες των δικαστηρίων και των δικαστικών αρχών κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού ΕΔΜ, πρέπει να εφαρμοστούν οι κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση). Περαιτέρω εξηγήσεις σχετικά με τη λειτουργία της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών δίνονται παρακάτω στην παράγραφο 3.1.1 στην ενότητα σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας.

2.4.1.2. Αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του κανονισμού ΕΔΜ είναι η κατάργηση της κήρυξης της εκτελεστότητας, πράγμα που σημαίνει ότι μια απόφαση που εκδίδεται στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγνωρίζεται και μπορεί να εκτελεσθεί σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ χωρίς να χρειάζεται ο δικαιούχος της απόφασης να λάβει βεβαίωση εκτελεστότητας. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1.5.1, η κήρυξη εκτελεστότητας καταργήθηκε επίσης βάσει του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση), αλλά οι λόγοι άρνησης που πρέπει να επικαλούνται στο πλαίσιο μιας εθνικής διαδικασίας είναι εκτενέστεροι βάσει του κανονισμού

Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση). Μια ξεχωριστή διαδικασία εκτέλεσης προβλέπεται στον κανονισμό και παρατίθεται αργότερα στον παρόντα οδηγό, στην παράγραφο 8.2 του κεφαλαίου που αφορά το ζήτημα αυτό. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι διατάξεις σχετικά με την αναγνώριση και την εκτέλεση του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση) εξακολουθούν να είναι διαθέσιμες για την εκτέλεση απόφασης που εκδόθηκε βάσει της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, η δε επιλογή της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται εναπόκειται στο πρόσωπο που είναι αρμόδιο για την έκδοση απόφασης.

2.4.2. Οι κανονισμοί περί επίδοσης και αποδεικτικών στοιχείων

Ο καθένας από αυτούς τους κανονισμούς εφαρμόζεται στην ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, δεδομένου ότι εφαρμόζονται γενικά σε αστικές διαδικασίες όπου πρέπει να διαβιβάζονται έγγραφα από ένα κράτος μέλος της ΕΕ σε άλλο και πρέπει να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία από ένα κράτος μέλος της ΕΕ σε άλλο (βλ. επίσης παράγραφο 1.5.2 του παρόντος οδηγού). Ωστόσο, ο κανονισμός ΕΔΜ περιέχει ορισμένες διατάξεις που αφορούν τόσο την επίδοση πράξεων όσο και τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων που υπερισχύουν των γενικών διατάξεων των άλλων μέσων (άρθρα 13 και 9 αντιστοίχως). Αναφέρεται, επίσης, και σε συγκεκριμένες διατάξεις για επίδοση πράξεων που περιλαμβάνονται στον κανονισμό ΕΔΠ και οι οποίες, επίσης, υπερισχύουν των κανόνων του κανονισμού περί επίδοσης, εφόσον είναι διαφορετικές (άρθρο 13 παράγραφος 4).

2.4.3. Οι κανονισμοί ΕΕΤ και ΕΔΠ

2.4.3.1. Ομοιότητες και διαφορές με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών

Σε ορισμένο βαθμό, οι δύο αυτοί κανονισμοί μπορούν να ομαδοποιηθούν με τον κανονισμό ΕΔΜ, δεδομένου ότι μοιράζονται ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά, όπως οι απλουστευμένοι κανόνες αναγνώρισης και εκτέλεσης μέσω της κατάργησης της κήρυξης της εκτελεστότητας και της πρόβλεψης επανεξέτασης των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί και των πιστοποιητικών που εκδίδονται δυνάμει των αντίστοιχων διαδικασιών όπου δεν τηρούνται ορισμένοι στοιχειώδεις κανόνες. Για τον σκοπό αυτό, πέρα από τα ζητήματα επίδοσης που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη υποπαράγραφο, ο κανονισμός ΕΔΜ «δανείζεται» από τον κανονισμό ΕΕΤ ορισμένους κανόνες που αφορούν την επανεξέταση αποφάσεων που ισχύουν στην ίδια την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.

Ένα ακόμα κοινό χαρακτηριστικό αυτών των τριών κανονισμών είναι το ότι εφαρμόζουν την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις. Κύριος στόχος τους είναι η απλοποίηση και η επίτευξη της διασυνοριακής αναγνώρισης και εκτέλεσης των δικαιωμάτων των πιστωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό συμβάλλουν στη δημιουργία ενός αυθεντικού χώρου δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην εφαρμογή του στην ενιαία αγορά. Κάθε ένας από τους κανονισμούς έχει διαφορετικό πεδίο εφαρμογής, και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν όλοι σε κάθε διασυνοριακή υπόθεση αστικού δικαίου.

Επιπλέον, αν και υπάρχουν ομοιότητες μεταξύ των τριών κανονισμών, υπάρχει μια πολύ σημαντική διαφορά. Ο κανονισμός ΕΔΜ, σε αντίθεση με τους κανονισμούς ΕΕΤ και ΕΔΠ, ασχολείται με υποθέσεις με υπεράσπιση αλλά και χωρίς υπεράσπιση. Είναι, επομένως, απαραίτητο να ληφθεί εξαρχής απόφαση από έναν υποψήφιο ενάγοντα σχετικά με το ποια διαδικασία είναι καλύτερο να χρησιμοποιηθεί, και η εν λόγω απόφαση θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, είτε ενδέχεται ο εναγόμενος να έχει υπεράσπιση ή όχι, και φυσικά από την αξία της σχετικής αξίωσης.

2.4.3.2. Σύγκριση της χρήσης των κανονισμών ΕΕΤ, ΕΔΠ και ΕΔΜ

ΕΕΤ – ενδείκνυται, μόνο όταν υπάρχει ανάγκη εκτέλεσης μιας απόφασης σε υπόθεση χωρίς υπεράσπιση, κατόπιν δικαστικού συμβιβασμού ή όταν μια υποχρέωση ορίζεται ως αυθεντικό μέσο το οποίο είναι εκτελεστό στο κράτος μέλος προέλευσης. Για τον σκοπό αυτό, η υπόθεση χωρίς υπεράσπιση ορίζεται στον κανονισμό ΕΕΤ. Κατ' αρχήν, πρόκειται για υπόθεση κατά την οποία δεν προσφέρθηκε ποτέ υπεράσπιση και η απόφαση εκδόθηκε ερήμην, ή για υπόθεση κατά την οποία υπήρχε αρχικά υπεράσπιση αλλά αποσύρθηκε αργότερα.

ΕΔΠ – η διαδικασία αυτή είναι ιδανική για έναν ενάγοντα που υποβάλλει αξίωση όταν δεν υπάρχει υπεράσπιση της αξίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται από τον ενάγοντα στο δικαστήριο το οποίο, αν δεχτεί την αίτηση, εκδίδει την εντολή και την επιδίδει στον εναγόμενο, ο οποίος μπορεί στη συνέχεια να καταθέσει πράξη ανακοπής, αλλά δεν υπάρχει περαιτέρω διαδικασία

ενώπιον δικαστηρίου βάσει του κανονισμού ΕΔΠ, γιατί, αν ο εναγόμενος απλώς αντιτάσσεται στη χορήγηση της διαταγής, η υπόθεση παύει να εξετάζεται στο πλαίσιο του κανονισμού ΕΔΠ και εξετάζεται αντ' αυτού σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες της πολιτικής δικονομίας. Αν ο εναγόμενος δεν αντιταχθεί στη διαταγή κατά την επίδοση, τότε ο ενάγων μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα εκτέλεσης για την εξασφάλιση της πληρωμής. Είναι ιδανική για χρήση από ενάγοντες που έχουν πολλαπλές αξιώσεις, όπως συμβαίνει με τον ενεργειακό εφοδιασμό και παρόμοιες επιχειρήσεις που έχουν αξιώσεις έναντι πελατών που δεν πληρώνουν.

Παρόλο που το πεδίο εφαρμογής των ΕΕΤ και ΕΔΠ είναι παρόμοιο, η διαφορά μεταξύ αυτών είναι ότι ένας ΕΕΤ πιστοποιεί το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας στο πλαίσιο του εσωτερικού δικαίου ως κατάλληλης για εκτέλεση σε άλλο κράτος μέλος, ενώ η ΕΔΠ είναι μια αυτόνομη διαδικασία της ΕΕ που πραγματοποιείται σε μεγάλο βαθμό με τον ίδιο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη. Ο πιστωτής πρέπει να αποφασίσει ποιον από αυτούς τους κανονισμούς πρέπει να χρησιμοποιήσει για να διεκδικήσει αξίωση η οποία είναι, ή ενδέχεται να είναι, μη αμφισβητούμενη. Ο κανονισμός ΕΔΠ χρησιμεύει ιδιαίτερος σε έναν πιστωτή που επιθυμεί να διεκδικήσει αξιώσεις σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, διότι χρειάζεται να κατανοήσει μόνο τη μία διαδικασία και όχι τις διαφορετικές διαδικασίες στα εσωτερικά συστήματα καθενός από τα οικεία κράτη μέλη.

ΕΔΜ – πρέπει να διακρίνεται από τις άλλες δύο διαδικασίες, δεδομένου ότι είναι διαθέσιμη τόσο για υποθέσεις με υπεράσπιση όσο και για υποθέσεις χωρίς υπεράσπιση, όπου η αξία της αξίωσης δεν υπερβαίνει τα 5 000 ευρώ. Επομένως, η διαδικασία είναι διαθέσιμη για διασυνοριακές

υποθέσεις όπου αμφισβητείται μια τέτοια αξίωση. Όταν ένας ενάγων θεωρεί ότι δεν υπάρχει υπεράσπιση, η επιλογή χρήσης της ΕΔΠ μπορεί να είναι προτιμότερη και θα είναι η μόνη διαθέσιμη ειδική αυτόνομη διαδικασία της ΕΕ για διασυνοριακές αξιώσεις άνω των 5 000 ευρώ.

2.4.4. Άλλα μέσα της ΕΕ

Πρέπει να θυμάστε ότι υπάρχουν διάφορα μέσα της ΕΕ τα οποία εφαρμόζονται για αξιώσεις στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών με τους δικούς τους όρους, λόγω του ουσιαστικού πεδίου εφαρμογής του κανονισμού. Δύο παραδείγματα είναι οι κανονισμοί Ρώμη I και Ρώμη II σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβατικές και μη συμβατικές υποθέσεις αντίστοιχα. Οι κανόνες που ορίζονται σε έναν από αυτούς τους κανονισμούς θα καθορίσουν το εφαρμοστέο δίκαιο όσον αφορά μια αξίωση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, ακριβώς όπως για μια αξίωση στο πλαίσιο οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας.

Όσοι ασχολούνται με αξιώσεις στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών θα πρέπει επίσης να έχουν στο νου τους ότι, ανάλογα με το ειδικό αντικείμενο της αξίωσης, μπορεί να υπάρχουν και άλλα μέσα της ΕΕ που θα ισχύουν για το αντικείμενο αυτό. Για παράδειγμα, μια αξίωση μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των μέσων προστασίας των καταναλωτών της ΕΕ και, αν ναι, οι διατάξεις αυτών ενδέχεται να έχουν επίπτωση στα δικαιώματα

και τις υποχρεώσεις των διαδίκων της αξίωσης, εάν αμφισβητηθεί. Στην παράγραφο 1.5.3 του παρόντος οδηγού, επισημάνθηκαν οι κανόνες της ΕΕ σχετικά με την ΕΕΔ και την ΗΕΔ, και έγινε αναφορά στη δυνατότητα υποβολής αξίωσης καταναλωτή μέσω της πλατφόρμας ΗΕΔ, όπου ενδείκνυται.

2.5. Σχέση με το εθνικό δίκαιο

2.5.1. Εθνικό δικονομικό δίκαιο

Το εθνικό δίκαιο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών με δυο τρόπους. Πρώτον, όσον αφορά την ίδια την διαδικασία, ο κανονισμός ξεκαθαρίζει ότι, εκτός από ό,τι προβλέπεται στον κανονισμό, η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών πρέπει να διέπεται από το δικονομικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία (άρθρο 26). Δεύτερον, ο κανονισμός προβλέπει ρητά την εφαρμογή του εθνικού δικαίου σε συγκεκριμένα στάδια της διαδικασίας. Για παράδειγμα, αν υπάρχει ή όχι ένδικο μέσο για απόφαση που εκδόθηκε στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών (άρθρο 17) και όταν η ανταγωγή υπερβαίνει το χρηματοδοτικό όριο για μια ευρωπαϊκή μικροδιαφορά⁽²⁷⁾. Δεύτερον, το εθνικό δικονομικό δίκαιο θα πρέπει, επίσης, να εφαρμοστεί, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της διαδικασίας που ορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού. Πρέπει να θυμάστε ότι το εθνικό δικονομικό δίκαιο δεν πρέπει να εφαρμόζεται κατά παράβαση

⁽²⁷⁾ Βλέπε παρακάτω την παράγραφο 9.2 για πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σχετικά με το εθνικό δικονομικό δίκαιο για τους σκοπούς της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.

της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, αλλά πρέπει να εφαρμόζεται έτσι ώστε να ενισχυθεί η επίτευξη των στόχων της ίδιας της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.

Αυτό αναφέρεται, επίσης, στη νομολογία του ΔΕΕ σε σχέση με παρόμοια διάταξη του κανονισμού ΕΔΠ. Όσον αφορά τη διάταξη σχετικά με τα δικαστικά τέλη και τις δαπάνες του εν λόγω κανονισμού και των διατάξεων του εθνικού δικαίου, το ΔΕΕ έκρινε ότι μπορεί να εφαρμοστεί το εθνικό δίκαιο, υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που διέπουν παρεμφερείς ενέργειες σε εθνικό επίπεδο και δεν το καθιστούν στην πράξη αδύνατο ή υπερβολικά δύσκολο στην άσκηση δικαιωμάτων που παρέχει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υπόθεση C-215/11 *Iwona Szyrocka κατά SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794). Στην ίδια υπόθεση, το ΔΕΕ έκρινε ότι μια εσωτερική ρύθμιση σχετικά με τον καταμερισμό των εξόδων στην περίπτωση που απονέμεται στον ενάγοντα μόνο ένα μέρος της αξίωσης δεν έρχεται σε αντίθεση με τον κανόνα του άρθρου 16 της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, ο «χαμένος πληρώνει», εφόσον ο κανόνας αυτός δεν είναι λιγότερο ευνοϊκός συγκριτικά με τις εθνικές υποθέσεις και δεν αποθαρρύνει τον ενάγοντα να χρησιμοποιήσει την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών (υπόθεση C-554/17 *Rebecka Jonsson κατά Société du Journal L'Est Républicain*, ECLI:EU:C:2019:124).

2.5.2. Εθνικό ουσιαστικό δίκαιο

Πέρα από αυτή τη γενική δικονομική κατάσταση, το εθνικό ουσιαστικό δίκαιο θα πρέπει, κατά πάσα πιθανότητα, να εφαρμόζεται στο αντικείμενο κάθε αξίωσης. Ωστόσο, το εφαρμοστέο δίκαιο δεν μπορεί να είναι το δίκαιο του κράτους μέλους του δικαστηρίου ή της δικαστικής αρχής που δικάζει την αξίωση, ανάλογα με το δίκαιο που πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες των μέσων του εφαρμοστέου δικαίου.

3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΑ

Εκκίνηση της διαδικασίας

3.1. Εκκίνηση και πρακτική βοήθεια

Σύμφωνα με το άρθρο 4, ο ενάγων θα ξεκινήσει τη διαδικασία συμπληρώνοντας το Έντυπο της Αγωγής Α (Παράρτημα 1) και την υποβάλλοντας το στο δικαστήριο που έχει τη δικαιοδοσία (βλ. παράγραφο 3.2 για το αρμόδιο δικαστήριο). Το Έντυπο της Αγωγής πρέπει να διατίθεται σε όλα τα δικαστήρια και να είναι προσβάσιμο μέσω σχετικών εθνικών ιστοσελίδων (άρθρο 4 παράγραφος 5). Το έντυπο πρέπει να κατατίθεται ταχυδρομικώς ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο επικοινωνίας, όπως φαξ ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, που να είναι αποδεκτό από το κράτος μέλος στο οποίο έχει κινηθεί η διαδικασία. Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο κατάθεσης του Έντυπου Αγωγής ενώπιον του δικάζοντος δικαστηρίου του κράτους μέλους διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Δεδομένου ότι, μέσω του άρθρου 11 του κανονισμού, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να εξασφαλίζουν ότι τα μέρη μπορούν να λάβουν πρακτική βοήθεια κατά την συμπλήρωση των εντύπων, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αρωγής σε όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά την συμπλήρωση του Έντυπου Αγωγής, καθώς και των άλλων εντύπων. Η πρακτική βοήθεια είναι ιδιαίτερα σημαντική, γιατί η εκπροσώπηση από δικηγόρο ή άλλον επαγγελματία νομικό δεν είναι υποχρεωτική (άρθρο 10). Το άρθρο 11 διευκρινίζει ότι η πρακτική βοήθεια περιλαμβάνει, επίσης, γενικές πληροφορίες σχετικά με τα δικαστήρια ή τις δικαστικές αρχές των κρατών μέλη που είναι αρμόδια να εκδώσουν αποφάσεις. Η βοήθεια πρέπει να προσφέρεται δωρεάν. Αυτή η διάταξη δεν απαιτεί το κράτος μέλος να παρέχει νομική συνδρομή ή νομική βοήθεια με τη μορφή

νομικής αξιολόγησης συγκεκριμένης υπόθεσης. Οι γενικές διατάξεις για τη νομική συνδρομή ισχύουν στα κράτη μέλη. Η οργάνωση της πρακτικής βοήθειας ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών. Σε πολλά κράτη μέλη, το τοπικό Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή (ΕΚΚ) έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαδικασία. Πρακτική βοήθεια στη συμπλήρωση των εντύπων μπορεί επίσης να διατίθεται στο δικαστήριο. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 1 εδάφιο γ), πληροφορίες για την οργάνωση της πρακτικής βοήθειας πρέπει να παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αυτές οι πληροφορίες διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

3.2. Το αρμόδιο δικαστήριο ή δικαστική αρχή

Το Έντυπο της Αγωγής πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο του κράτους μέλους που έχει διεθνή δικαιοδοσία (βλέπε παράγραφο 3.2.1) και είναι κατά τόπον αρμόδιο (βλέπε παράγραφο 3.2.2) σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1.

3.2.1. Οι κανόνες της ΕΕ για τη δικαιοδοσία – Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση)

Οι κανόνες που ισχύουν είναι αυτοί που ορίζονται στον κανονισμό Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση). Αυτό σημαίνει ότι για να διαπιστωθεί σε ποιο δικαστήριο πρέπει να υποβληθεί αξίωση, θα πρέπει να εξετασθεί αρχικά ο κανόνας ή οι κανόνες περί δικαιοδοσίας που ισχύουν για τη διαφορά στην οποία βασίζεται η αξίωση. Ο κανόνας ή οι κανόνες που θα εφαρμοστούν θα εξαρτώνται από τα ακριβή γεγονότα κάθε κατάστασης,

με μία από τις βασικές διακρίσεις να είναι αν η αξίωση προκύπτει από συμβατική ή μη συμβατική υποχρέωση, όπως η υποχρέωση που απορρέει από υπαιτιότητα ή αμέλεια του ζηγομένου που ως αποτέλεσμα έχει προκαλέσει απώλεια, βλάβη ή ζημία στον ενάγοντα.

Το μέρος 4 του Έντυπου Αγωγής παρέχει μια ενδεικτική λίστα στοιχείων που θεμελιώνουν τη δικαιοδοσία και συνδέσμων στη σχετική σελίδα της διαδικτυακής πύλης ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης που αφορά τον κανονισμό Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση).

3.2.1.1. Δικαιοδοσία σε υποθέσεις που αφορούν καταναλωτές

Υπάρχουν ειδικοί κανόνες περί δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση) που εφαρμόζονται σε υποθέσεις που αφορούν καταναλωτές. Ως καταναλωτής νοείται ένα άτομο που δεν ενεργεί για επιχειρηματικούς σκοπούς. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο καταναλωτής ενδέχεται να δικαιούται να εγείρει την αξίωση ενώπιον δικαστηρίου εντός του κράτους μέλους όπου έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του, και το οποίο έχει δικαιοδοσία να εκδικάσει ευρωπαϊκή μικροδιαφορά βάσει των εθνικών κανόνων. Σε πολλές περιπτώσεις, το δικαστήριο αυτό είναι στην πόλη ή στην κωμόπολη του καταναλωτή. Αυτό είναι, επίσης, σημαντικό για άλλου είδους υποθέσεις που αφορούν καταναλωτές και περιλαμβάνουν αξίωση επιχείρησης κατά καταναλωτή, ενός φυσικού προσώπου «καταναλωτή» κατά άλλον καταναλωτή, καθώς και αξιώσεις μεταξύ επιχειρήσεων.

Οι κανόνες περί δικαιοδοσίας για «καταναλωτές» του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση)

Τα άρθρα 17 ως 19 του κανονισμού Βρυξέλλες Ι περιέχουν ειδικούς κανόνες περί δικαιοδοσίας για συμβάσεις καταναλωτών.

Αν μια σύμβαση

- αφορά πώληση αγαθών με τμηματική καταβολή του τιμήματος,
- είναι δάνειο ή άλλη πίστωση με σταδιακή εξόφληση ή
- συνήφθη από τον καταναλωτή με επιχείρηση που ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες ή διευθύνει τέτοιες δραστηριότητες με οποιοδήποτε μέσο, όπως η διαφήμιση, στο κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί ο καταναλωτής

ο καταναλωτής μπορεί να καταθέσει αγωγή βάσει της σύμβασης είτε

- στα δικαστήρια του κράτους μέλους όπου η επιχείρηση έχει την έδρα της είτε
- στα δικαστήρια του τόπου κατοικίας του καταναλωτή

και η επιχείρηση μπορεί να ασκήσει αγωγή βάσει της σύμβασης κατά του καταναλωτή μόνο στα δικαστήρια του τόπου κατοικίας του καταναλωτή. Σε κάθε περίπτωση, μπορεί να ασκηθεί ανταγωγή στο δικαστήριο όπου εκκρεμεί η αρχική αγωγή.

Δεν είναι δυνατόν να τροποποιηθούν αυτές οι διατάξεις περί δικαιοδοσίας με συμφωνία μεταξύ του καταναλωτή και της επιχείρησης, εκτός εάν

- η συμφωνία συνάπτεται αφού προέκυψε η διαφορά που αποτελεί το αντικείμενο της αγωγής·
- η εν λόγω συμφωνία επιτρέπει στον καταναλωτή να καταθέσει αγωγή ενώπιον άλλου δικαστηρίου από αυτό που υποδηλώνεται από τους κανόνες· ή
- η συμφωνία είναι μεταξύ ενός καταναλωτή και μιας επιχείρησης που έχουν την κατοικία και έδρα τους στο ίδιο κράτος μέλος και η συμφωνία παρέχει δικαιοδοσία στα δικαστήρια του εν λόγω κράτους μέλους και δεν αντίκειται στους νόμους αυτού του κράτους.

Σημειώσεις:

1. Όταν η σύμβαση από την οποία απορρέει η αξίωση είναι μεταξύ ενός καταναλωτή και μιας επιχείρησης η οποία, αν και δεν έχει την έδρα της στο ίδιο κράτος μέλος όπου κατοικεί ο καταναλωτής, έχει υποκατάστημα ή εγκατάσταση σε ένα από τα κράτη μέλη, και η διαφορά απορρέει από τις δραστηριότητες του υποκαταστήματος, του πρακτορείου ή της εγκατάστασης, η επιχείρηση θεωρείται ότι έχει την έδρα της στο ίδιο κράτος μέλος με τον καταναλωτή.

2. Οι ειδικοί κανόνες για την προστασία των καταναλωτών δεν εφαρμόζονται, σε γενικές γραμμές, στην περίπτωση συμβάσεων για υπηρεσίες μεταφοράς. Ωστόσο, ισχύουν όταν η σύμβαση αφορά μια συνολική τιμή και παρέχει έναν συνδυασμό ταξιδιών και διαμονής, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση πακέτων διακοπών.

3. Το κριτήριο της «άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας» σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος έχει διευκρινιστεί από το ΔΕΕ αναφορικά με τις συμβάσεις που συνάπτονται μέσω του διαδικτύου ή με επιχειρήσεις που προσελκύουν καταναλωτές μέσω των ιστοτόπων τους. Σημαντική υπόθεση είναι η υπόθεση C-585/08, *Pammer και Alpenhof*, ECLI:EU:C:2010:740. Οι απαιτήσεις για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη των καταναλωτών περιλαμβάνουν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται που είναι διαφορετική από τη γλώσσα της έδρας της επιχείρησης, αν δίδονται οδηγίες για την πρόσβαση στην επιχείρηση από το άλλο κράτος, το νόμισμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για συναλλαγές, αριθμοί τηλεφώνου με διεθνή κωδικό, χρήση ονόματος χώρου ανώτατου επιπέδου και άλλων αποδεικτικών στοιχείων που αποδεικνύουν ότι ο έμπορος διαχειριζόταν δραστηριότητες σε άλλα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένου του κράτους μέλους του καταναλωτή.

3.2.2. Οι τοπικοί ή «εθνικοί» κανόνες περί δικαιοδοσίας

Οι εθνικοί κανόνες του δικάζοντος κράτους μέλους καθορίζουν το τοπικό δικαστήριο που είναι αρμόδιο. Σε ορισμένα κράτη μέλη έχει οριστεί ειδικό δικαστήριο για την εξέταση ευρωπαϊκών μικροδιαφορών, ενώ σε άλλα ισχύουν οι συνήθεις κανόνες για την κατά τόπον και την ουσιαστική δικαιοδοσία. Οι σχετικές πληροφορίες σχετικά με το/τα δικαστήριο/α που έχει/έχουν αρμοδιότητα στα κράτη μέλη διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη για την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη.

3.3. Χρήση του Έντυπου Αγωγής

Όπως επισημάνθηκε προηγουμένως σε αυτόν τον οδηγό, σκοπός της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών είναι να συνιστά ουσιαστικά μια γραπτή διαδικασία. Επομένως, η διαδικασία πρέπει να ξεκινήσει με τη χρήση του Έντυπου Αγωγής που προβλέπεται από τον κανονισμό και αναφέρεται ως Έντυπο Α στο παράρτημα Ι (βλέπε παράγραφο 3.1 του παρόντος οδηγού). Πέρα από τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες μέσω της διαδικτυακής πύλης για την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη, το Έντυπο της Αγωγής περιέχει, από την αρχή μέχρι το τέλος, οδηγίες σχετικά με το τι πρέπει να συμπληρωθεί από τον ενάγοντα. Πρέπει να ακολουθούνται προσεκτικά αυτές οι οδηγίες. Ωστόσο, υπάρχουν δύο συγκεκριμένες πτυχές που χρήζουν ειδικής μνείας, δηλαδή η εκτίμηση της ίδιας της αξίωσης και το ζήτημα του τρόπου μεταχείρισης των τόκων για τους σκοπούς της αξίωσης.

3.3.1. Αξιολόγηση της αξίωσης

3.3.1.1. Δήλωση της αξίωσης

Η αξιολόγηση της βάσης και του ποσού της αξίωσης είναι απαραίτητη για τη συμπλήρωση του Μέρους 8 του Εντύπου Α - «Λεπτομερή στοιχεία της αγωγής» όπου δηλώνεται η αξίωση - καθώς και για να διαπιστωθεί αν η αξίωση πράγματι εμπίπτει στο οικονομικό όριο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Όσον αφορά το πρώτο ζήτημα, είναι πολύ σημαντικό κάθε ξεχωριστό στοιχείο της αξίωσης, καθώς και η βάση της, να αναφέρονται όσο το δυνατόν σαφέστερα, έχοντας κατά νου ότι ο εναγόμενος μπορεί να θελήσει να απορρίψει την αξίωση. Η πραγματική βάση της αξίωσης που πρέπει να αναγράφεται στο πλαίσιο 8 του Έντυπου Αγωγής πρέπει να συνοδεύεται από όσο περισσότερα έντυπα έγγραφα είναι απαραίτητα για να μπορέσει το δικαστήριο που λαμβάνει την αξίωση να καθορίσει την αξία και τη βάση αυτής, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία που την υποστηρίζουν. Εάν δεν γίνει αυτό, υπάρχει κίνδυνος το δικαστήριο να απορρίψει την αξίωση ως αβάσιμη ή, τουλάχιστον, να απαιτήσει περαιτέρω πληροφορίες από τον ενάγοντα, οι οποίες θα πάρουν χρόνο και θα καθυστερήσουν τη διαδικασία.

3.3.1.2. Η αξία της αξίωσης

Όσον αφορά την αξία της αξίωσης, πρέπει να έχετε κατά νου ότι το οικονομικό όριο εφαρμόζεται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα έξοδα, οι εκταμιεύσεις και οι τόκοι που προστίθενται στην κύρια αξίωση.

Αν υπάρχουν πολλά στοιχεία στην κύρια αξίωση, αυτά πρέπει να αναφέρονται χωριστά, αλλά, αν η αξία όλων των στοιχείων συγκεντρωτικά υπερβαίνει το οικονομικό όριο, τότε η αξίωση δεν θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, το οποίο ορίζεται επί του παρόντος στα 5 000 ευρώ.

3.3.2. Η διαχείριση του τόκου

Αν και η αξίωση αξιολογείται χωρίς να ληφθούν υπόψη οι τόκοι που έχουν ζητηθεί, πρέπει να αναφερθεί, σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός ή το ποσοστό τόκου, καθώς και η βάση των δεδουλευμένων τόκων ή των τόκων που συσσωρεύονται στην κύρια αξίωση, και αυτό πρέπει να αναγράφεται στο πλαίσιο 7 στην παράγραφο 7.4. Ωστόσο, εάν η ίδια η αξίωση βασίζεται στην απαίτηση καταβολής τόκων, τότε αυτό θα πρέπει να αναφερθεί στην παράγραφο 7.1, και η αξία της αξίωσης θα αξιολογηθεί με βάση αυτή την κύρια αξίωση, παρόλο που αφορά τόκους. Ένα τέτοιο παράδειγμα μπορεί να είναι η περίπτωση κατά την οποία η κύρια αξίωση αφορά τόκους δανείου, το κεφάλαιο του οποίου έχει εξοφληθεί από τον εναγόμενο.

3.4. Το κόστος κατάθεσης της αγωγής

Στα περισσότερα κράτη μέλη τα δικαστήρια χρεώνουν ένα τέλος για να κάνουν δεκτή μια αξίωση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών και δεν επεξεργάζονται μια αγωγή αν δεν καταβληθεί και, μέχρι να καταβληθεί το τέλος. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να εξακριβώσετε,

πρώτα απ' όλα, εάν το δικαστήριο στο οποίο πρέπει να αποσταλεί η αξίωση, δηλαδή το δικαστήριο που έχει τη δικαιοδοσία βάσει των κανόνων της ΕΕ και των εθνικών κανόνων, απαιτεί την καταβολή τέλους για την κατάθεση της αγωγής. Αν ναι, τότε το επόμενο βήμα είναι να μάθετε το ύψος του τέλους και τον τρόπο καταβολής του. Αυτές οι πληροφορίες μπορούν, επίσης, να είναι διαθέσιμες σε τοπικούς ιστοτόπους, αλλά και στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Σύμφωνα με το άρθρο 15α, τα δικαστικά τέλη πρέπει να είναι αναλογικά και να μην είναι υψηλότερα από εκείνα που επιβάλλονται για παρεμφερείς εθνικές διαδικασίες. Τα μέσα πληρωμής εξ αποστάσεως πρέπει να είναι διαθέσιμα μέσω α) τραπεζικής μεταφοράς β) πληρωμής με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα· ή γ) άμεσης πληρωμής από τον τραπεζικό λογαριασμό του εναγόντος.

3.5. Επισυναπτόμενα έγγραφα με το Έντυπο της Αγωγής

Επειδή η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών έχει σχεδιαστεί να είναι κατ' ουσίαν γραπτή διαδικασία, είναι απαραίτητο να αποσταλεί μαζί με το Έντυπο της Αγωγής το απαραίτητο συνοδευτικό υλικό υπό τη μορφή αποδεικτικών εγγράφων. Αυτό το υλικό είναι απαραίτητο για τη θεμελίωση της αξίας της αξίωσης, της βάσης της αξίωσης και των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία θα βασιστούν, αν ο εναγόμενος έχει υπεράσπιση, έχοντας κατά νου ότι η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών ισχύει τόσο για υποθέσεις με υπεράσπιση όσο και για υποθέσεις χωρίς υπεράσπιση. Αυτό ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού και στο

Μέρος 8 του Έντυπου Αγωγής. Αν και το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες από τον ενάγοντα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5.2 παραπάνω, εάν οι πληροφορίες που ελήφθησαν με το Έντυπο της Αγωγής, σε συνδυασμό με αυτές που δίνονται στο Έντυπο της Αγωγής, κριθούν ανεπαρκείς για να θεμελιώσουν την αξίωση, τότε υπάρχει κίνδυνος να απορριφθεί η αξίωση, επομένως είναι προτιμότερο να αποστέλλονται όλες οι σχετικές πληροφορίες κατά την υποβολή του Έντυπου Αγωγής, έχοντας πάντοτε κατά νου ότι μπορεί να χρειαστεί να γίνουν μεταφράσεις με παρεπόμενες δαπάνες.

3.6. Αποστολή της αγωγής στο δικαστήριο

Το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού διευκρινίζει ότι το έντυπο της αγωγής πρέπει να αποστέλλεται ταχυδρομικώς και με οποιοδήποτε άλλο τρόπο επικοινωνίας, όπως φαξ ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, που να είναι αποδεκτό από το κράτος μέλος στο οποίο έχει κινηθεί η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Πληροφορίες για τα μέσα που γίνονται αποδεκτά στο δικάζον κράτος μέλος είναι διαθέσιμες μέσω της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Οι ενάγοντες θα πρέπει να είναι προσεκτικοί όταν αναζητούν τι, και ποια μορφή, θα πρέπει να έχει το συνοδευτικό υλικό που θα χρειαστεί το δικαστήριο, ιδίως έγγραφα και λοιπό υλικό, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό στοιχείο. Δεν δέχονται όλα τα δικαστήρια αντίγραφα του υλικού τεκμηρίωσης, είτε σαρωμένα είτε σε άλλη μορφή, και ένα δικαστήριο μπορεί να ζητήσει τα πρωτότυπα σύμφωνα με τους

εθνικούς κανόνες περί αποδεικτικών στοιχείων. Ανάλογα με την ακριβή θέση ως προς το ζήτημα αυτό, ακόμη κι αν ένα δικαστήριο θα μπορούσε να δεχτεί το Έντυπο της Αγωγής σε ηλεκτρονική μορφή, ενδέχεται να μην είναι δυνατή η ηλεκτρονική αποστολή του συνοδευτικού υλικού, και έτσι θα ήταν καλό να σταλεί το Έντυπο της Αγωγής μαζί με το υλικό τεκμηρίωσης με άλλα μέσα που είναι αποδεκτά από το δικαστήριο.

3.7. Γλώσσα

Βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 το Έντυπο της Αγωγής πρέπει να κατατίθεται στη γλώσσα του δικαστηρίου ή της δικαστικής αρχής. Αυτό ισχύει και στην περιγραφή των συνοδευτικών εγγράφων στο Μέρος 8.2 του Έντυπου Αγωγής. Βλέπε επίσης παράγραφο 4.7 παρακάτω σχετικά με άλλα έντυπα και έγγραφα. Πρέπει να δίνεται προσοχή στην επιλογή της κατάλληλης γλώσσας στα κράτη μέλη όπου υπάρχουν αρκετές «επίσημες» γλώσσες. Κάποια κράτη μέλη έχουν, επίσης, προετοιμαστεί να δέχονται αγωγές σε άλλη γλώσσα πέρα από την «επίσημη» γλώσσα. Πρέπει να έχετε κατά νου ότι ο εναγόμενος δικαιούται να αρνηθεί την επίδοση του Έντυπου Αγωγής και εγγράφων, αν δεν πληρούνται οι σχετικές γλωσσικές προϋποθέσεις για την επίδοση. Αυτό εξηγείται περαιτέρω στην παράγραφο 4.2. Το Έντυπο της Αγωγής διατίθεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, ενώ διατίθενται μεταφραστικά εργαλεία, αν το έντυπο συμπληρώνεται σε άλλη γλώσσα. Πρέπει να σημειωθεί ότι, εάν η μετάφραση είναι αναγκαία για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 3, η ευθύνη για τη μετάφραση και, κατά συνέπεια, το κόστος επιβαρύνει το μέρος που το δικαστήριο ορίζει. Το ίδιο

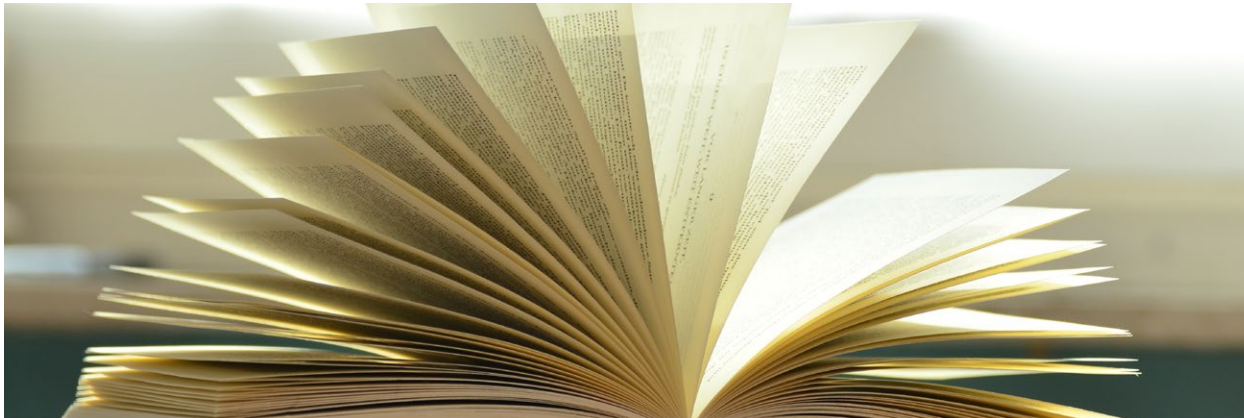
ισχύει, όταν ένα μέρος έχει αρνηθεί να δεχθεί την επίδοση εγγράφου, γιατί δεν είναι στη σωστή γλώσσα όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3.

3.8. Δικαστικός συμβιβασμός

Η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών είναι κατ' ουσίαν μια γραπτή διαδικασία που διεξάγεται μέσω της χρήσης τυποποιημένων εντύπων όπου, πέρα από την τήρηση των προθεσμιών και την επανεξέταση των γεγονότων, των αποδεικτικών στοιχείων και των λοιπών διαχειριστικών καθηκόντων, μπορεί να περιοριστεί η αλληλεπίδραση μεταξύ του δικαστηρίου και των διαδίκων. Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3, το δικαστήριο έχει την υποχρέωση να επιδιώξει

διακανονισμό μεταξύ των διαδίκων. Σε περίπτωση προφορικής ακρόασης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 και το άρθρο 8 (βλέπε παραγράφους 5.3 και 5.5 του παρόντος οδηγού), αυτό θα αποτελούσε καλή ευκαιρία για συμβιβασμό. Η υποχρέωση αυτή, ωστόσο, δεν περιορίζεται στην προφορική ακρόαση, αλλά επεκτείνεται σε όλες τις διαδικασίες επί των αγωγών και των ανταγωγών.

Ένας συμβιβασμός που έχει εγκριθεί ή έχει συναφθεί ενώπιον δικαστηρίου ή δικαστικής αρχής, κατά τη διάρκεια της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών ο οποίος είναι εκτελεστός στο κράτος μέλος όπου διεξήχθη η διαδικασία, αναγνωρίζεται και εκτελείται στα άλλα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 23α (βλ. παράγραφο 8.6).

4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΣΣΕΡΑ

**Διαδικασία που
ακολουθείται αφού το
δικαστήριο λάβει την αγωγή**

4.1. Διόρθωση ή συμπλήρωση του Έντυπου Αγωγής από τον ενάγοντα

4.1.1. Το δικαστήριο ελέγχει το Έντυπο της Αγωγής

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνει το δικαστήριο, μόλις λάβει το Έντυπο της Αγωγής και τα συνοδευτικά έγγραφα και πριν τα επιδώσει στον εναγόμενο, είναι να ελέγξει ότι το έντυπο έχει συμπληρωθεί σωστά και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού. Σε αντίθετη περίπτωση και εκτός εάν το δικαστήριο κρίνει εξαρχής ότι η αγωγή είναι αβάσιμη ή εντελώς απαράδεκτη, οπότε μπορεί να απορρίψει την αγωγή, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τον ενάγοντα να συμπληρώσει ή να διορθώσει το Έντυπο της Αγωγής ή να παραδώσει συμπληρωματικές πληροφορίες ή έγγραφα. Το δικαστήριο ή η δικαστική αρχή ενημερώνει τον ενάγοντα για την απόρριψη αυτή και αν υπάρχει διαθέσιμο ένδικο μέσο κατά της απόρριψης αυτής. Αυτό ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4.

4.1.2. Το δικαστήριο ενημερώνει τον ενάγοντα αν η αγωγή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.

Αν το δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η αξίωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, για παράδειγμα αν πρόκειται για αντικείμενο που δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση μιας αξίωσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών ή εάν η αξία της αξίωσης υπερβαίνει το οικονομικό όριο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού, πρέπει να ενημερώσει σχετικά τον ενάγοντα⁽²⁸⁾. Ο ενάγων μπορεί, στη συνέχεια, να αποφασίσει να αποσύρει την αγωγή ή, αν αυτός ή αυτή δεν το πράξει, το δικαστήριο καλείται να προχωρήσει βάσει της κατάλληλης εθνικής διαδικασίας.

4.1.3. Αίτημα προς τον ενάγοντα να συμπληρώσει ή να διορθώσει το Έντυπο της Αγωγής

Αυτό το αίτημα πρέπει να υποβάλλεται με το Έντυπο Β που ορίζεται από τον κανονισμό. Το Έντυπο μπορεί, επίσης, να χρησιμοποιηθεί, όταν το Έντυπο της Αγωγής δεν έχει υποβληθεί στη γλώσσα του δικαστηρίου, ώστε να ζητηθεί από τον ενάγοντα να υποβάλει ένα έντυπο στη σωστή

⁽²⁸⁾ Εάν το δικαστήριο αποφασίσει να αποδεχθεί την αγωγή αλλά να προχωρήσει σύμφωνα με την κατάλληλη εθνική διαδικασία, θα πρέπει επίσης να ενημερώσει τον ενάγοντα για την απόφαση αυτή, ενώ ορισμένα κράτη μέλη έχουν επίσης προβλέψει ένα έντυπο για τον σκοπό αυτό. Γενικότερα, σε ορισμένα κράτη μέλη προβλέπονται έντυπα που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών πέραν εκείνων που προβλέπονται στον κανονισμό.

γλώσσα. Στο έντυπο το δικαστήριο καθορίζει την προθεσμία εντός της οποίας ο ενάγων πρέπει να παράσχει τις ζητούμενες πληροφορίες ή να επιστρέψει το διορθωμένο έντυπο. Το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού προβλέπει ότι η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από το δικαστήριο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Εάν ο ενάγων δεν το πράξει μέχρι τότε ή εάν το έντυπο για ακόμα μια φορά δεν έχει συμπληρωθεί σωστά ή στην κατάλληλη γλώσσα, η αγωγή μπορεί να απορριφθεί. Η απόρριψη για τον λόγο αυτό δεν συνιστά απόφαση για την ουσία της αγωγής η οποία θα μπορούσε να κατατεθεί εκ νέου στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών ή στο πλαίσιο της κατάλληλης εθνικής διαδικασίας.

4.2. Αποστολή του Έντυπου της Αγωγής στον εναγόμενο

4.2.1. Το δικαστήριο αποστέλλει αντίγραφο του Έντυπου της Αγωγής Α και το Έντυπο Γ

Μόλις το δικαστήριο αποφασίσει ότι η αγωγή μπορεί να εξεταστεί ως ευρωπαϊκή μικροδιαφορά, είτε στην αρχική της μορφή όπως υποβλήθηκε από τον ενάγοντα είτε μετά από διόρθωση του Έντυπου της Αγωγής ή μετά από την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών ή εγγράφων από τον ενάγοντα, το δικαστήριο στέλνει στον εναγόμενο αντίγραφο

του Εντύπου της Αγωγής και των συνοδευτικών εγγράφων μαζί με το Έντυπο Απάντησης Γ, το πρώτο μέρος του οποίου πρέπει να συμπληρώσει το δικαστήριο⁽²⁹⁾.

4.2.2. Προθεσμίες

Το δικαστήριο υποχρεούται να τα διαβιβάσει στον εναγόμενο εντός 14 ημερών από την παραλαβή του Έντυπου της Αγωγής κατάλληλα συμπληρωμένου για τους σκοπούς της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Η προθεσμία αυτή θα αρχίσει είτε από την αρχική ημερομηνία παραλαβής του Έντυπου Αγωγής, όταν δεν ζητήθηκε καμία διόρθωση ή συμπληρωματικές πληροφορίες, είτε από μεταγενέστερη ημερομηνία που κρίνεται κατάλληλη, λαμβάνοντας υπόψη την προθεσμία που έχει οριστεί για το αίτημα προς τον ενάγοντα για διόρθωση ή συμπλήρωση του εντύπου ή για παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών.

4.2.3. Μέθοδοι επίδοσης

4.2.3.1. Επίδοση ταχυδρομικώς ή ηλεκτρονικά

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1, το δικαστήριο οφείλει να αποστείλει το Έντυπο Γ με το αντίγραφο του Έντυπου Αγωγής και των συνοδευτικών εγγράφων με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

⁽²⁹⁾ Πρέπει να δοθεί προσοχή στη γλώσσα των εντύπων - βλέπε παράγραφο 4.2.3 όσον αφορά τις απαιτήσεις για την επίδοση. Ορισμένα δικαστήρια στέλνουν έντυπα τόσο στη γλώσσα του δικαστηρίου όσο και στη γλώσσα του παραλήπτη.

- (α) ταχυδρομικώς ή⁽³⁰⁾
- (β) με ηλεκτρονικά μέσα:
- (i) όταν τα μέσα αυτά είναι τεχνικώς διαθέσιμα και αποδεκτά σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών και εάν ο διάδικος στον οποίον γίνεται η επίδοση έχει κατοικία ή συνήθη διαμονή σε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες του εν λόγω κράτους μέλους και
- (ii) όταν ο διάδικος στον οποίον γίνεται η επίδοση έχει ρητώς αποδεχθεί εκ των προτέρων ότι μπορούν να του επιδοθούν έγγραφα με ηλεκτρονικά μέσα ή, σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί ή έχει τη συνήθη διαμονή του, έχει τη νομική υποχρέωση να αποδεχτεί αυτή τη συγκεκριμένη μέθοδο επίδοσης.

Η επίδοση μέσω ταχυδρομείου ή ηλεκτρονικών μέσων πρέπει να βεβαιώνεται με απόδειξη παραλαβής στην οποία να αναγράφεται η ημερομηνία παραλαβής.

4.2.3.2. Άλλα μέσα επικοινωνίας

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2, άλλη γραπτή αλληλογραφία μεταξύ του δικαστηρίου και των διαδίκων ή άλλων προσώπων που

εμπλέκονται στη διαδικασία διαβιβάζεται με ηλεκτρονικά μέσα, και βεβαιώνεται με απόδειξη παραλαβής, εφόσον τα μέσα αυτά είναι τεχνικά διαθέσιμα και αποδεκτά στο κράτος μέλος όπου διεξάγεται η διαδικασία, υπό την προϋπόθεση ότι ο διάδικος ή το πρόσωπο έχει αποδεχθεί εκ των προτέρων τα εν λόγω μέσα επικοινωνίας ή, σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο ο εν λόγω διάδικος ή πρόσωπο κατοικεί ή έχει τη συνήθη διαμονή του, έχει νομική υποχρέωση να αποδεχθεί αυτά τα μέσα επικοινωνίας. Σχετικές ερωτήσεις τίθενται στο Έντυπο Απάντησης Α, Μέρος 10 και στο Έντυπο της Αγωγής Γ, Μέρος 7.

4.2.3.3. Εξ ορισμού κανόνες επίδοσης

Εάν η επίδοση μέσω ταχυδρομείου ή ηλεκτρονικά, κατά την έννοια του άρθρου 13 παράγραφος 1, δεν είναι δυνατή, το άρθρο 13 παράγραφος 4 προβλέπει τους κανόνες των άρθρων 13 ή 14 του κανονισμού ΕΔΠ. Περισσότερες πληροφορίες για αυτούς τους εξ ορισμού κανόνες παρέχονται στο πλαίσιο για την επίδοση εγγράφων στην επόμενη σελίδα.

⁽³⁰⁾ Εάν η επίδοση πρέπει να πραγματοποιηθεί σε άλλο κράτος μέλος, τα έγγραφα πρέπει να διαβιβαστούν στο άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με τον κανονισμό περί επίδοσης.

4.2.3.3.1. Εξ ορισμού κανόνες επίδοσης εγγράφων σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού ΕΔΠ

Επίδοση με απόδειξη παραλαβής από τον αποδέκτη ή από εκπρόσωπο αυτού

Συνοπτικά, οι μέθοδοι επίδοσης με απόδειξη παραλαβής που ορίζονται στο άρθρο 13 του κανονισμού ΕΔΠ επιτρέπουν:

- προσωπική επίδοση με βεβαίωση παραλαβής από τον αποδέκτη·
- δήλωση του αρμόδιου προσώπου που πραγματοποιήσει την επίδοση ότι ο παραλήπτης έλαβε το έγγραφο ή αρνήθηκε να το παραλάβει χωρίς νομική αιτιολόγηση ⁽³¹⁾.
- ταχυδρομική επίδοση που βεβαιώνεται με υπογεγραμμένη βεβαίωση παραλαβής από τον παραλήπτη·
- ηλεκτρονική επίδοση με υπογεγραμμένη βεβαίωση παραλαβής από τον παραλήπτη.

Επίδοση χωρίς απόδειξη παραλαβής από τον αποδέκτη ή από εκπρόσωπο αυτού

Παρομοίως, οι μέθοδοι επίδοσης χωρίς απόδειξη παραλαβής που ορίζονται στο άρθρο 14 του κανονισμού ΕΔΠ επιτρέπουν:

- επίδοση στην προσωπική διεύθυνση του παραλήπτη σε πρόσωπα που ζουν στο ίδιο σπίτι με τον παραλήπτη ή απασχολούνται εκεί·
- στην περίπτωση παραλήπτη που είναι αυτοαπασχολούμενος ή που είναι νομικό πρόσωπο, η επίδοση μπορεί επίσης να πραγματοποιείται στον επαγγελματικό χώρο του παραλήπτη σε πρόσωπα που απασχολούνται από τον παραλήπτη·
- κατάθεση του εγγράφου στο γραμματοκιβώτιο του παραλήπτη·
- κατάθεση του εγγράφου σε ταχυδρομικό γραφείο ή σε αρμόδια δημόσια αρχή και εναπόθεση γραπτής κοινοποίησης της εν λόγω κατάθεσης στο γραμματοκιβώτιο του παραλήπτη, που διασαφηνίζει τον χαρακτήρα του εγγράφου ως δικαστικό έγγραφο ή το έννομο αποτέλεσμα της γνωστοποίησης ως επέχουσας θέση επίδοσης ή κοινοποίησης και σηματοδοτεί την έναρξη του χρόνου των προθεσμιών.

⁽³¹⁾ Εν προκειμένω, πρέπει να θυμάστε, ιδίως, το δικαίωμα άρνησης της επίδοσης βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού περί επίδοσης [κανονισμός (ΕΚ) 1393/2007], όταν τα έγγραφα δεν συνοδεύονται από μετάφραση σε γλώσσα την οποία ο παραλήπτης κατανοεί ή την επίσημη γλώσσα ή μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου όπου πραγματοποιείται η επίδοση· βλέπε επίσης την αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού. Αυτό δεν σημαίνει, ωστόσο, ότι ο εναγόμενος έχει το δικαίωμα να αρνηθεί την επίδοση ενός εγγράφου που δεν είναι σε γλώσσα του κράτους μέλους όταν αυτός ή αυτή είναι σε θέση να κατανοήσει τη γλώσσα του εγγράφου· βλέπε για σχετικές πληροφορίες την υπόθεση CJU αριθ. C14 / 07, Weiss και Partner, ECLI: EU: C: 2008: 264.

Αν χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε από αυτές τις τέσσερις μεθόδους, η επίδοση πρέπει να βεβαιώνεται είτε:

- με βεβαίωση παραλαβής που υπογράφεται από το άτομο στο οποίο επιδίδονται τα έγγραφα· ή
- με έγγραφο που υπογράφηκε από το πρόσωπο που πραγματοποίησε την επίδοση, αναφέροντας τον τρόπο επίδοσης που χρησιμοποιήθηκε, την ημερομηνία επίδοσης και το όνομα του προσώπου που έλαβε τα έγγραφα, καθώς και τη σχέση του με τον παραλήπτη.

Η επίδοση μπορεί να πραγματοποιηθεί και:

- ταχυδρομικά χωρίς απόδειξη παραλαβής, όταν ο παραλήπτης έχει την κατοικία του ή της στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται το δικαστήριο που έχει επιληφθεί να διερευνήσει την ουσία της αξίωσης·
- με ηλεκτρονικά μέσα με αυτόματα επιβεβαίωση της παράδοσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο παραλήπτης έχει αποδεχθεί ρητώς αυτόν τον τρόπο επίδοσης εκ των προτέρων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η επίδοση με οποιαδήποτε από αυτές τις μεθόδους δεν είναι αποδεκτή αν η διεύθυνση του οφειλέτη δεν είναι σίγουρα σωστή.

4.3. Τι μπορεί να κάνει ο εναγόμενος με την παραλαβή του Έντυπου της Αγωγής

Με την παραλαβή του Έντυπου της Αγωγής, ο εναγόμενος μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 3 και 4:

- να απαντήσει εντός 30 ημερών από την επίδοση του Έντυπου της Αγωγής:
 - συμπληρώνοντας το Μέρος II του Έντυπου Απάντησης Γ και επιστρέφοντάς το στο δικαστήριο μαζί με κάθε σχετικό συνοδευτικό έγγραφο· ή
 - χωρίς να κάνει χρήση του Έντυπου Απάντησης, με κάθε άλλο κατάλληλο τρόπο·
- να μην απαντήσει, οπότε και το δικαστήριο θα εκδώσει απόφαση επί της αγωγής 30 μέρες μετά την ημερομηνία επίδοσης.

Όποια κι αν είναι η απάντηση, ο εναγόμενος, μεταξύ άλλων, μπορεί:

- να αποδεχθεί την αγωγή ή τη διαφορά εν όλω ή εν μέρει·
- να αμφισβητήσει τη δικαιοδοσία στην οποία βασίζεται η αγωγή·
- να αμφισβητήσει την αγωγή, υποστηρίζοντας:
 - ότι δεν εμπίπτει στο ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών όσον αφορά το αντικείμενο - η παράγραφος I του Μέρους II του Έντυπου Απάντησης Γ διαθέτει χώρο για τον σκοπό αυτό - ή

- ότι δεν αποτελεί διασυνοριακή υπόθεση κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού·
- να ισχυριστεί ότι η αξία μιας αξίωσης, εάν δεν είναι χρηματική, υπερβαίνει το όριο που έχει οριστεί για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών·
- να αμφισβητήσει την αξίωση επί της ουσίας ή επί του αιτούμενου ποσού·
- να αναφέρει, χρησιμοποιώντας την παράγραφο 2 του Μέρους II του Έντυπου Απάντησης, τους μάρτυρες και άλλα αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να υποβληθούν, καθώς και να επισυνάψει όλα τα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα·
- να ζητήσει προφορική ακρόαση, κάνοντας χρήση της παραγράφου 3 του Έντυπου Απάντησης, και
- να υποβάλει ανταγωγή, κάνοντας χρήση του Έντυπου της Αγωγής Α, και να την καταθέσει μαζί με κάθε σχετικό συνοδευτικό έγγραφο και μαζί με το έντυπο απάντησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο εναγόμενος δεν υποχρεούται να αποστείλει έγγραφα στον ενάγοντα. Αυτό αποτελεί υποχρέωση του δικαστηρίου, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 5 παράγραφοι 4 και 6 του κανονισμού.

4.4. Η αγωγή ή ανταγωγή υπερβαίνει το όριο

Εάν ο εναγόμενος υποστηρίζει ότι η αξία μιας μη χρηματικής αξίωσης υπερβαίνει το οικονομικό όριο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, το δικαστήριο πρέπει να λάβει απόφαση επί του ζητήματος εντός 30 ημερών από την αποστολή της απάντησης στον ενάγοντα. Όταν ο εναγόμενος υποβάλλει ανταγωγή, ο ενάγων θα έχει παρόμοιο δικαίωμα να δηλώσει ότι η ανταγωγή υπερβαίνει το οικονομικό όριο. Από τους όρους του άρθρου 2 παράγραφος 1 και του άρθρου 5 παράγραφος 5, όπως εφαρμόζονται στην ανταγωγή από το άρθρο 5 παράγραφος 7, απορρέει ότι ο ενάγων και ο εναγόμενος αντίστοιχα θα έχουν τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν ο ένας τις θέσεις του άλλου σε αυτό το σημείο της διαδικασίας. Η απόφαση του δικαστηρίου επί του ζητήματος αυτού δεν συνιστά απόφαση επί της ουσίας της αγωγής ή της ανταγωγής, αλλά απόφαση ως προς το αν η αγωγή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας⁽⁵²⁾. Ο κανονισμός, στο άρθρο 5 παράγραφοι 5 και 7, προβλέπει ότι η απόφαση του δικαστηρίου επί του σημείου αυτού δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ως ξεχωριστό ζήτημα.

4.5. Η ανταγωγή

Εάν ο εναγόμενος προβεί σε ανταγωγή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 7, τότε όλες οι διατάξεις του κανονισμού, και συγκεκριμένα το άρθρο 4 και το άρθρο 5 παράγραφοι 3 έως 5, καθώς και το άρθρο 2, θα εφαρμόζονται στην ανταγωγή, όπως στην κύρια αγωγή. Αυτό σημαίνει

⁽⁵²⁾ Βλέπε επίσης παράγραφο 4.1.2 ανωτέρω σχετικά με το τι συμβαίνει, όταν η αγωγή ή ανταγωγή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.

ότι η ανταγωγή πρέπει να επιπίπτει εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, και οι διατάξεις σχετικά με την εκκίνηση της διαδικασίας ισχύουν και στην ανταγωγή⁽³³⁾. Τα ακόλουθα επιπλέον σημεία ισχύουν όσον αφορά την ανταγωγή:

- το δικαστήριο πρέπει να επιδώσει την ανταγωγή και τα συνοδευτικά έγγραφα στον ενάγοντα εντός 14 ημερών από την παραλαβή·
- ο ενάγων πρέπει να απαντήσει εντός 30 ημερών από την επίδοση·
- αν η αξία της ανταγωγής είναι υψηλότερη από το οικονομικό όριο για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, ολόκληρη η υπόθεση, δηλαδή τόσο η αξίωση όσο και η ανταγωγή, εξαιρούνται από την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών και θα διευθετηθούν σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες στο κράτος μέλος του δικάζοντος δικαστηρίου, είτε στο δικαστήριο αυτό είτε σε άλλο δικαστήριο που είναι αρμόδιο βάσει του εθνικού δικαίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η αγωγή και η ανταγωγή πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστές αξιώσεις για τον σκοπό της αξιολόγησής τους. Αυτό απορρέει ξανά από το γεγονός ότι το άρθρο 2 εφαρμόζεται στην ανταγωγή με το άρθρο 5 παράγραφος 7. Συνεπάγεται, επίσης, ότι η σωρευτική αξία της αξίωσης και της ανταγωγής δεν πρέπει να επιπίπτει εντός του οικονομικού ορίου για τη συνέχιση της υπόθεσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Έτσι, το δικαστήριο δεν δικαιούται να εξετάζει πέρα από τις αντίστοιχες αξίες της αγωγής και της ανταγωγής κατά τη λήψη της απόφασης αυτής.

4.6. Χρονοδιαγράμματα

Πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν πάγια χρονοδιαγράμματα που εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, και είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ακολουθούνται κατά την έναρξη και όταν το δικαστήριο αρχίζει να εξετάζει τα ζητήματα. Συγκεκριμένα, τα χρονοδιαγράμματα που ορίζονται στο άρθρο 5 είναι κρίσιμα για την επίτευξη μιας ταχείας διαδικασίας, ιδίως όσον αφορά την επίδοση των εγγράφων και τις απαντήσεις του εναγομένου και του ενάγοντος ανάλογα με τον τρόπο εξέλιξης της αγωγής. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 το δικαστήριο έχει την εξουσία να παρατείνει τις προθεσμίες που έχουν οριστεί για την υποβολή απάντησης στην αγωγή από τον εναγόμενο - βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 - και για τη υποβολή απάντηση στην ανταγωγή από τον ενάγοντα - βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 6 αλλά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

4.7. Γλώσσα

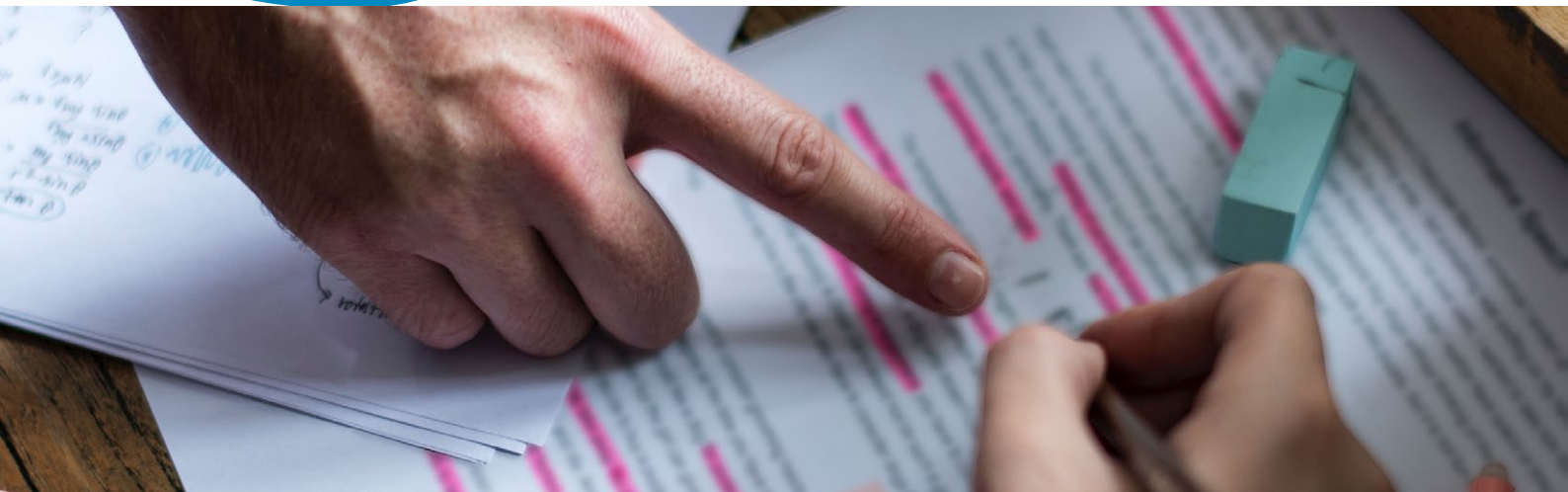
Πρέπει να θυμάστε ότι οι κανόνες σχετικά με τη γλώσσα που πρέπει να χρησιμοποιείται για τις διαδικασίες της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών είναι οι ίδιοι για την απάντηση του εναγόμενου, την ανταγωγή και την τυχόν απάντησή σε αυτή, καθώς και για την περιγραφή των συνοδευτικών εγγράφων της ανταγωγής με τους κανόνες για την κύρια αγωγή. Γίνεται σχετική αναφορά στην παράγραφο 3.7 ανωτέρω.

⁽³³⁾ Βλέπε σχετικά το Κεφάλαιο Τρία του παρόντος οδηγού στο οποίο πρέπει να γίνει παραπομπή.

5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΝΤΕ

Εξακρίβωση των γεγονότων

5.1. Υποχρέωση του δικαστηρίου όσον αφορά αμφισβητούμενα ζητήματα

5.1.1. Το δικαστήριο αναλαμβάνει την πρωτοβουλία εξακρίβωσης των γεγονότων

Το δικαστήριο έχει πρωταρχικό καθήκον να εξακριβώσει τυχόν αμφισβητούμενα γεγονότα σε μια αγωγή ή ανταγωγή στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα του κανονισμού - άρθρο 4 παράγραφος 4, άρθρο 7 παράγραφος 1 και άρθρο 9 παράγραφος 1 - η υποχρέωση ανατίθεται στο δικαστήριο για να το πράξει και να αναλάβει την πρωτοβουλία να υποδείξει στους διαδίκους ποιες πληροφορίες το δικαστήριο απαιτεί από αυτούς προκειμένου να είναι σε θέση να αποφασίσει επί των αμφισβητούμενων ζητημάτων. Με αυτόν τον τρόπο, η διαχείριση και ο έλεγχος της διαδικασίας ανήκουν στο δικαστήριο και σκοπός είναι το δικαστήριο να διασφαλίσει ότι θα επιτευχθούν οι στόχοι του κανονισμού όσον αφορά μια γρήγορη, απλή και σχετικά λιγότερο δαπανηρή διαδικασία.

5.1.2. Το δικαστήριο καθορίζει τα μέσα συγκέντρωσης και τη φύση των αποδεικτικών στοιχείων

Το άρθρο 9 προβλέπει ότι το δικαστήριο πρέπει να καθορίζει τα μέσα συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων και να διευκρινίζει ότι χρησιμοποιεί τον απλούστερο και λιγότερο επαχθή τρόπο συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων, καθώς και ότι θα ακούει προφορικές καταθέσεις και καταθέσεις

από μάρτυρες πραγματογνώμονες, μόνο εάν αυτό είναι αναγκαίο για την έκδοση απόφασης. Κατά την αξιολόγηση αυτού του ζητήματος, το δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη το κόστος αυτών των αποδεικτικών στοιχείων, έναντι του πλαισίου της πολιτικής, όπως ορίζεται μεταξύ άλλων στα άρθρα 1 και 16 και στην αιτιολογική σκέψη 29, σύμφωνα με την οποία η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών θα πρέπει να στοχεύει στη μείωση του κόστους για την εκδίκαση διασυνοριακών αξιώσεων χαμηλής αξίας. Το άρθρο 5 παράγραφος 1 προβλέπει ότι η διαδικασία πρέπει να είναι γραπτή. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) η προφορική ακρόαση διεξάγεται μόνο εάν δεν είναι δυνατή η έκδοση της απόφασης με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία ή εφόσον το ζητήσει ένας διάδικος (βλ. την παράγραφο 5.3 του παρόντος οδηγού για περισσότερες λεπτομέρειες).

5.2. Επιπλέον πληροφορίες από τον ενάγοντα και τον εναγόμενο

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως σε αυτόν τον οδηγό στην παράγραφο 4.1 και όπως προβλέπεται από το άρθρο 4 παράγραφος 4 και το άρθρο 5 παράγραφος 7, μετά από την παραλαβή του Έντυπου της Αγωγής ή μιας ανταγωγής, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τους διαδίκους να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες, εάν κρίνει ότι είναι απαραίτητες. Δεδομένου ότι το καθήκον του δικαστηρίου είναι να εξακριβώσει τα γεγονότα και να καθορίσει τα ζητήματα σχετικά με την αγωγή, το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) δίνει επίσης τη δυνατότητα στο δικαστήριο να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την αγωγή, μόλις ληφθεί απάντηση σχετικά με την αγωγή ή ανταγωγή μετά από την επίδοση εγγράφων. Το δικαστήριο

ορίζει προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρέχονται οι πληροφορίες, και, όπως προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2, η προθεσμία αυτή μπορεί επίσης να παραταθεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 14 παράγραφος 1, το δικαστήριο πρέπει να ενημερώσει τον διάδικο στον οποίο υποβάλλεται το αίτημα σχετικά με τις συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν ετυμηγορία κατά του εν λόγω διαδίκου ή απόρριψη της αγωγής. Όλες αυτές οι διατάξεις αποσκοπούν στην ενίσχυση του ρόλου του δικαστηρίου στη διαχείριση της υπόθεσης, ώστε να εκδοθεί γρήγορα απόφαση.

5.3. Το δικαστήριο αποφασίζει να πραγματοποιήσει ακρόαση

5.3.1. Το δικαστήριο θα πραγματοποιήσει ακρόαση μόνο αν είναι αναγκαίο

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, εναπόκειται στο δικαστήριο να αποφασίσει αν θα διεξαχθεί ακρόαση για να εξακριβώσει τα γεγονότα. Αυτό ακολουθεί την αρχή που ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 ότι η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών θα είναι γραπτή διαδικασία. Η αιτιολογική σκέψη 9 του αρχικού κανονισμού ορίζει ότι το δικαστήριο πρέπει να σέβεται το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και την κατ' αντιμωλίαν διαδικασία, αλλά η ακρόαση πρέπει να θεωρείται ως εξαίρεση έναντι των στόχων της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών για την εξασφάλιση ταχείας και χαμηλού κόστους διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α), το δικαστήριο προβαίνει σε προφορική ακρόαση,

μόνο όταν δεν είναι δυνατόν να εκδοθεί η απόφαση βάσει του έντυπου υλικού ή εφόσον το ζητήσει ένας διάδικος και το δικαστήριο συμφωνεί. Το δικαστήριο πρέπει, κατά την άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με αυτή τη διάταξη και εφαρμόζοντας τη γενική αρχή ότι η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών πρέπει να θεωρείται μια διαδικασία που βασίζεται σε έγγραφα και κατά την οποία η διεξαγωγή ακρόασης αποτελεί εξαίρεση, να αποφασίζει εάν θα διεξαχθεί ή όχι ακρόαση κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Σε περίπτωση που η προφορική ακρόαση είναι απαραίτητη, αυτή πρέπει κατά βάση να γίνεται με την κατάλληλη τεχνολογία εξ αποστάσεως επικοινωνίας σύμφωνα με το άρθρο 8 (βλ. παράγραφο 5.5 για περισσότερες λεπτομέρειες).

5.3.2. Το δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να πραγματοποιήσει ακρόαση

Το Έντυπο της Αγωγής ενημερώνει τον ενάγοντα ότι η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών αποτελεί γραπτή διαδικασία και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υποβολής αιτήματος για προφορική ακρόαση (μέρος 9). Το Ερώτημα 9.1 είναι αν ο ενάγων επιθυμεί να διεξαχθεί προφορική ακρόαση και, εάν ναι, να υποδείξει τους λόγους. Στο Μέρος 3 του Έντυπου Απάντησης υποβάλλεται στον εναγόμενο η ίδια ερώτηση. Το δικαστήριο μπορεί να απορρίψει το αίτημα, αν κρίνει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, δεν είναι απαραίτητη η προφορική ακρόαση για την εύρυθμη διεξαγωγή της διαδικασίας (άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α)). Εάν το δικαστήριο αρνείται το αίτημα προφορικής ακρόασης, οφείλει να το αιτιολογεί γραπτώς, αλλά, όπως απορρέει από τη διάταξη αυτή, η απόφαση περί αρνήσεως δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο άλλου ένδικου μέσου ή επανεξέτασης.

5.4. Συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων

Το άρθρο 9 παράγραφος 1 δεν αφήνει καμία αμφιβολία ότι εναπόκειται στο δικαστήριο να αποφασίσει με ποιο τρόπο θα συγκεντρωθούν τα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και την έκταση των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτούνται για την έκδοση της απόφασης. Το άρθρο 9 παράγραφος 2 προβλέπει ότι το δικαστήριο μπορεί να αποδεχθεί γραπτές καταθέσεις μαρτύρων, πραγματογνωμώνων και διαδίκων. Αποδεικτικά στοιχεία από πραγματογνωμόνα ή προφορικές μαρτυρίες μπορούν να συγκεντρωθούν, μόνο εάν δεν είναι δυνατή η έκδοση της απόφασης με βάση άλλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4. Η ακρόαση των προσώπων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8, που αναφέρονται στη χρήση κατάλληλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας (βλέπε παράγραφο 5.5). Σε περίπτωση που πρέπει να ληφθούν αποδεικτικά στοιχεία από άλλο κράτος μέλος, το δικαστήριο θα πρέπει να εξετάσει τη χρήση των διαδικασιών που θεσπίζονται βάσει των σχετικών κανόνων της ΕΕ, και ιδίως εκείνων που ορίζονται στον κανονισμό για τη συγκέντρωση στοιχείων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (κανονισμός περί στοιχείων)⁽³⁴⁾.

5.5. Χρήση ΤΠΕ σε προφορικές ακρόασεις και συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων

Η χρήση ΤΠΕ στα δικαστήρια έχει καταστεί πολύ σημαντική και αυτό αντανακλάται και στον (τροποποιημένο) κανονισμό ΕΔΜ. Δεδομένου ότι

η πραγματική χρήση εξαρτάται από την τεχνολογία που είναι διαθέσιμη στο δικάζον δικαστήριο, η χρήση ΤΠΕ κατά τη διάρκεια της διαδικασίας δεν είναι υποχρεωτική. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 πραγματοποιείται προφορική ακρόαση χρησιμοποιώντας οποιαδήποτε κατάλληλα μέσα εξ αποστάσεως επικοινωνίας. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται η βιντεοδιάσκεψη ή η τηλεδιάσκεψη, που διατίθεται στο δικαστήριο ή στη δικαστική αρχή, εκτός εάν η χρήση της τεχνολογίας αυτής δεν είναι κατάλληλη για την εύρυθμη διεξαγωγή της διαδικασίας λόγω των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπόθεσης. Ο κανονισμός περί στοιχείων εφαρμόζεται όταν το άτομο που καλείται σε ακρόαση έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε διαφορετικό κράτος μέλος από το κράτος μέλος του δικάζοντος δικαστηρίου και ισχύουν επίσης οι διατάξεις για την κατάλληλη εξ αποστάσεως επικοινωνία. Ο διάδικος που κλητεύεται να παραστεί μπορεί να ζητήσει τη χρήση της εξ αποστάσεως επικοινωνίας επειδή η απαραίτητη προετοιμασία για να εξασφαλιστεί η φυσική παρουσία, ιδίως όσον αφορά το κόστος, είναι δυσανάλογη ως προς την αξίωση, υπό τον όρο ότι η τεχνολογία είναι διαθέσιμη στο δικαστήριο (άρθρο 8 παράγραφος 2). Ένας διάδικος που καλείται να παραστεί σε προφορική ακρόαση μέσω τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνιών μπορεί να ζητήσει να είναι φυσικά παρών, χρησιμοποιώντας το Μέρος 9.2 του Έντυπου της Αγωγής και το Μέρος 4 του Έντυπου Απάντησης. Τα έντυπα πρέπει να πληροφορούν τους διαδίκους ότι η αποζημίωση των δαπανών υπόκειται στις προϋποθέσεις του άρθρου 16 (βλ. παράγραφο 3.4). Η απόφαση του δικαστηρίου σχετικά με το αν θα πρέπει να διεξαχθεί προφορική ακρόαση και, αν ναι, αν θα γίνει με τηλεδιάσκεψη ή με άλλη τεχνολογία ή με τη φυσική

⁽³⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1206/2001.

παρουσία του διαδίκου, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί αυτοτελώς από την προσβολή της ίδιας της απόφασης (άρθρο 8 παράγραφος 4).

Οι ίδιες διατάξεις ισχύουν σε προφορική ακρόαση μάρτυρα, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 (βλ. παράγραφο 5.4).

5.6. Ο ρόλος του δικαστηρίου

5.6.1. Το δικαστήριο καθορίζει τη διαδικασία

Οι κεντρικοί στόχοι της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του κανονισμού, είναι η επιτάχυνση, η απλούστευση και η μείωση του κόστους της επίλυσης μικροδιαφορών σε διασυνοριακές υποθέσεις εντός της ΕΕ και, ως εκ τούτου, η διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη⁽³⁵⁾. Για την εκπλήρωση αυτών των στόχων, τα δικαστήρια παίζουν βασικό ρόλο, αναλαμβάνοντας την πρωτοβουλία να ελέγχουν και να καθορίζουν τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, καθώς και εφαρμόζοντας αναλόγως το εθνικό δικονομικό δίκαιο. Πέρα από τον καθορισμό της έκτασης των αποδεικτικών στοιχείων και των μέσων με τα οποία πρέπει να συγκεντρωθούν, το δικαστήριο οφείλει γενικά να διαχειριστεί τη διαδικασία σύμφωνα με τις αρχές της κατ' αντιμωλίαν διαδικασίας και του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3, το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να επιδιώκει συμβιβασμό

μεταξύ των διαδίκων, όπου αρμόζει, και το καθήκον αυτό δεν περιορίζεται στην προφορική ακρόαση αλλά επεκτείνεται καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών επί αγωγών και ανταγωγών (βλέπε επίσης παράγραφο 3.8).

5.6.2. Το δικαστήριο ενημερώνει τους διαδίκους για δικονομικά ζητήματα

Το καθήκον του δικαστηρίου να ελέγχει και να καθορίζει τη διαδικασία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών ενισχύεται από το άρθρο 12 παράγραφος 2, σύμφωνα με το οποίο το δικαστήριο έχει επίσης το καθήκον να υποστηρίζει τους διαδίκους όσον αφορά τα δικονομικά ζητήματα, ενημερώνοντάς τους για δικονομικά ζητήματα. Από την αιτιολογική σκέψη 9 απορρέει ότι όταν το πράττει αυτό το δικαστήριο πρέπει να είναι αμερόληπτο έναντι των διαδίκων προκειμένου να διασφαλιστεί ο αμερόληπτος χαρακτήρας της διαδικασίας. Το καθήκον ενημέρωσης των διαδίκων σχετικά με δικονομικά ζητήματα μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορους τρόπους ανάλογα με τις εθνικές διαδικασίες. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί προφορικά κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ή μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, όπως η ηλεκτρονική αλληλογραφία ή η τηλεδιάσκεψη, ή με άλλα μέσα που επιτρέπονται από την εθνική νομοθεσία⁽³⁶⁾. Το άρθρο 12 παράγραφος 1, ορίζει ότι δεν απαιτείται από τους διαδίκους να προβούν σε νομική εκτίμηση της αξίωσης αφήνοντας την αρμοδιότητα αυτή στο δικαστήριο. Η διάταξη αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία ελλείψει δικηγόρου ή

⁽³⁵⁾ Βλέπε και αιτιολογικές σκέψεις 5, 7 και 8.

⁽³⁶⁾ Βλ αιτιολογική σκέψη 22.

άλλου επαγγελματία που να ενεργεί ως εκπρόσωπος (άρθρο 12). Για τους σκοπούς της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, ένα δικαστήριο ή μια δικαστική αρχή πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα άτομο που να είναι ειδικευμένο να ασκεί την ιδιότητα του δικαστή βάσει της νομοθεσίας του κράτους μέλους του δικαστηρίου όπου εξετάζεται η αγωγή⁽³⁷⁾.

5.7. Προθεσμίες

Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της απάντησης στην αγωγή από τον εναγόμενο ή της απάντησης στην ανταγωγή από τον ενάγοντα, το δικαστήριο πρέπει να αποφασίσει εάν θα προβεί σε συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ή θα καλέσει τους διαδίκους σε προφορική ακρόαση, μόλις αποφασίσει ότι θα την πραγματοποιήσει. Δεδομένου ότι η ταχύτητα είναι σημαντική, το δικαστήριο πρέπει να διεξαγάγει την ακρόαση εντός 30 ημερών από την κλήτευση των διαδίκων. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως στην παράγραφο 5.2, το άρθρο 14 παράγραφος 2 προβλέπει ότι ορισμένες προθεσμίες μπορούν να παραταθούν, αλλά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και αυτό ισχύει και για τις περιόδους των 30 ημερών που ορίζονται στο άρθρο 7. Ωστόσο, δεδομένου ότι η πρόθεση είναι να πραγματοποιηθούν όσο το δυνατόν ταχύτερα όλα τα στάδια της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών και επειδή η εν λόγω προθεσμία αναφέρεται ως έσχατη, το δικαστήριο θα μπορούσε να καθορίσει συντομότερη προθεσμία από τις 30 ημέρες⁽³⁸⁾.

⁽³⁷⁾ Βλ αιτιολογική σκέψη 27.

⁽³⁸⁾ Ανατρέξτε για γενικές πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση του δικαστηρίου να επιταχύνει τις διαδικασίες στην αιτιολογική σκέψη 23.

6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΞΙ

Η απόφαση

6.1. Έκδοση απόφασης

Απόφαση επί αξίωσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών εκδίδεται σε ένα από τα παρακάτω σημεία:

6.1.1. Απόφαση ερήμην – γενικά

Εάν ο εναγόμενος δεν απαντήσει στην αγωγή εντός 30 ημερών από την επίδοση του Εντύπου της Αγωγής και του Εντύπου Απάντησης, του Εντύπου Γ, το δικαστήριο εκδίδει την απόφαση. Επίσης, εάν το δικαστήριο έχει ζητήσει τη διόρθωση της αξίωσης, πρόσθετες πληροφορίες ή περαιτέρω λεπτομέρειες, και ο διάδικος στον οποίο έχει υποβληθεί το αίτημα δεν απαντά εντός της καθορισμένης προθεσμίας, τότε το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει απόφαση υπέρ του άλλου διαδίκου. Εάν το ίδιο το δικαστήριο ορίσει προθεσμία για οποιονδήποτε από αυτούς τους σκοπούς, τότε πρέπει να ενημερώσει τον οικείο διάδικο για τις συνέπειες της μη συμμόρφωσής με αυτήν, συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας να εκδοθεί απόφαση κατά του εν λόγω διαδίκου υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

6.1.2. Απόφαση ερήμην – ανταγωγή

Όπως και στην κύρια αγωγή, εάν ο ενάγων δεν απαντήσει εντός 30 ημερών από την επίδοση της ανταγωγής, το δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί επί της ανταγωγής. Σε αυτήν την περίπτωση, θεωρείται ότι ο ενάγων επιθυμεί να προσφύγει για την κύρια αγωγή, οπότε σε αυτή την περίπτωση το δικαστήριο δεν μπορεί να απορρίψει την αγωγή, εκτός

εάν έχει ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες από τον ενάγοντα μετά από την παραλαβή της απάντησης στην αγωγή. Στη συνέχεια, το δικαστήριο θα πρέπει να καθορίσει, μεταξύ των διαδίκων, ποια είναι η πλέον δίκαιη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία, βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), ή να διεξάγει ακρόαση.

6.2. Απόφαση μετά από τη λήψη όλων των πληροφοριών και μετά τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων

6.2.1. Όταν δεν διεξάγεται ακρόαση

Εάν το δικαστήριο αποφασίσει να εκδώσει απόφαση επί της ουσίας της υπόθεσης χωρίς ακρόαση, είτε αφού έλαβε την απάντηση του εναγομένου στην αγωγή, εάν δόθηκε, είτε αφού ζήτησε περισσότερες πληροφορίες εντός συγκεκριμένης προθεσμίας και έλαβε τις πληροφορίες αυτές, το δικαστήριο οφείλει να εκδώσει την απόφαση εντός 30 ημερών από την παραλαβή των εν λόγω πληροφοριών. Επιπλέον, εάν το δικαστήριο έχει συγκεντρώσει τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία για την έκδοση της απόφασης, αλλά χωρίς να πραγματοποιήσει ακρόαση, πρέπει να εκδώσει την απόφαση εντός 30 ημερών από την ημερομηνία συγκέντρωσης των αποδεικτικών στοιχείων.

6.2.2. Μετά από την ακρόαση

Εάν το δικαστήριο πραγματοποιεί προφορική ακρόαση, οφείλει να εκδώσει την απόφαση εντός 30 ημερών από την ημερομηνία της ακρόασης. Απορρέει σιωπηρά ότι το δικαστήριο θα έχει λάβει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία για τη λήψη απόφασης επί της ουσίας της αξίωσης ή, αν υπάρχει, επί της ουσίας της ανταγωγής κατά το πέρας της ακρόασης, ενώ δεν προβλέπεται ότι το δικαστήριο θα ζητήσει τυχόν περαιτέρω πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία από τους διαδίκους, μετά από την ολοκλήρωση της ακρόασης. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 η προθεσμία των 30 ημερών μπορεί να παραταθεί, αλλά μόνον εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το δικαστήριο δεν είναι σε θέση να εκδώσει την απόφαση εντός της προθεσμίας των 30 ημερών που ορίζεται στον κανονισμό, και σε μια τέτοια εξαιρετική περίπτωση το δικαστήριο πρέπει να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την έκδοση της απόφασης το συντομότερο δυνατό. Για την επιτάχυνση της διαδικασίας το δικαστήριο μπορεί βεβαίως να εκδώσει την απόφαση πριν το πέρας των 30 ημερών, αν είναι έτοιμο να το πράξει.

6.3. Η μορφή, το περιεχόμενο και η επίδοση της απόφασης

6.3.1. Η απόφαση πρέπει να επιδίδεται γραπτά στους διαδίκους

Αν και ο κανονισμός δεν αναφέρει ρητά ότι η απόφαση πρέπει να είναι γραπτή, και τα νομικά συστήματα των κρατών μέλη μπορεί να διαφέρουν ως προς το αν απαιτείται ή όχι γραπτή απόφαση για μικροδιαφορές, απορρέει σιωπηρά ότι πρέπει να είναι γραπτή από το γεγονός ότι η απόφαση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών πρέπει να επιδοθεί στους διαδίκους. Κατά τ' άλλα, στον κανονισμό δεν ορίζεται ρητά τυχόν συγκεκριμένη μορφή και περιεχόμενο για την απόφαση, και, σύμφωνα με το άρθρο 19, αυτά θα καθοριστούν από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το δικαστήριο που εκδικάζει την αγωγή.

6.3.2. Γλώσσα της απόφασης για επίδοση

Αν και ο κανονισμός προβλέπει έντυπο βεβαίωσης που πρέπει να εκδοθεί από το δικαστήριο κατόπιν αιτήματος ενός από τους διαδίκους για σκοπούς αναγνώρισης και εκτέλεσης⁽³⁹⁾, η απόφαση εκδίδεται χωριστά. Ο κανονισμός δεν διευκρινίζει ότι η απόφαση πρέπει να είναι γραμμένη σε άλλη γλώσσα πέρα από τη γλώσσα του δικαστηρίου που την εκδίδει,

⁽³⁹⁾ Βλέπε παράγραφο 8.3 παρακάτω όσον αφορά τη βεβαίωση και το κεφάλαιο 8 γενικά όσον αφορά την αναγνώριση και την εκτέλεση.

ωστόσο, δεδομένου ότι η απόφαση πρέπει να επιδοθεί στους διαδίκους, θα πρέπει να είναι διαθέσιμη προς επίδοση η απόδοση στην κατάλληλη γλώσσα, προκειμένου να τηρηθούν οι όροι της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με αυτό το ζήτημα⁽⁴⁰⁾. Όταν το κείμενο της απόφασης πρέπει να μεταφραστεί, προκειμένου να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επίδοση, είναι πιθανό, με την επιφύλαξη των διατάξεων του σχετικού δικονομικού δικαίου, το σχετικό κόστος να βαρύνει καταρχάς το πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδόθηκε η απόφαση και για τα συμφέροντα του οποίου θα εφαρμοστεί η απόφαση. Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί από τον καταδικασθέντα οφειλέτη στο πλαίσιο των δικαστικών εξόδων.

6.3.3. Επίδοση της απόφασης στους διαδίκους

Μόλις εκδοθεί η απόφαση, το άρθρο 7 παράγραφος 2 προβλέπει ότι πρέπει να επιδοθεί στους διαδίκους χρησιμοποιώντας έναν από τους τρόπους επίδοσης που προβλέπονται στον κανονισμό, όπως αυτοί που αναφέρονται στο άρθρο 13 και στην παράγραφο 4.2.3.

6.4. Δαπάνες

Η απόφαση θα περιλαμβάνει διαταγή πληρωμής δαπανών. Ένας από τους βασικούς στόχους της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών είναι να περιορίσει όσο περισσότερο γίνεται τις δαπάνες, όπως απορρέει από τους όρους του άρθρου 1 και την αιτιολογική σκέψη 29, και ως εκ

τούτου το άρθρο 16 προβλέπει ότι δεν θα πρέπει να καταβάλλονται οι δαπάνες, εάν προκύπτουν χωρίς λόγο ή είναι δυσανάλογες ως προς την αξίωση. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, εάν ο νικήσας διάδικος εκπροσωπείται από δικηγόρο ή άλλο επαγγελματία νομικό, δεδομένου ότι τα έξοδα αυτής της εκπροσώπησης θα πρέπει να επιδικάζονται μόνο αν είναι αναλογικά ως προς την αξία της αξίωσης και απαραίτητα. Με την επιφύλαξη της αρχής αυτής, ο κανόνας που πρέπει να εφαρμοστεί σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού είναι ότι ο ηττηθείς διάδικος θα πρέπει, βάσει της απόφασης, να καλύψει τα έξοδα της διαδικασίας, και αυτά πρέπει να καθοριστούν βάσει της σχετικής εθνικής νομοθεσίας. Βλ. επίσης παράγραφο 3.4 αυτού του οδηγού.

⁽⁴⁰⁾ Βλ. παραπάνω παράγραφο 4.2.3 και αιτιολογική σκέψη 19.

7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΠΤΑ

Επανεξέταση και ένδικα μέσα

7.1. Επανεξέταση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

Στο άρθρο 18 του κανονισμού προβλέπεται η επανεξέταση απόφασης που εκδόθηκε στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Αυτό ισχύει είτε όταν η απόφαση εκδίδεται εναντίον του εναγομένου υπέρ του ενάγοντος είτε όταν ο εναγόμενος έχει προβεί σε ανταγωγή και το δικαστήριο έχει εκδώσει απόφαση κατά του ενάγοντος.

7.1.1. Λόγοι επανεξέτασης

Ο εναγόμενος που δεν παρέστη, δικαιούται να ζητήσει επανεξέταση της απόφασης - χρησιμοποιώντας τη διαθέσιμη διαδικασία βάσει του εθνικού δικαίου - ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση, όταν

- δεν επιδόθηκε στον εναγόμενο το Έντυπο της Αγωγής ή όταν, στην περίπτωση προφορικής ακρόασης, ο εναγόμενος δεν κλήθηκε στην ακρόαση εντός εύλογου διαστήματος και με τρόπο που να του επιτρέπει να οργανώσει την υπεράσπισή του, ή
- όταν δεν επιτράπη στον εναγόμενο να αμφισβητήσει την αξίωση λόγω ανωτέρας βίας ή λόγω εκτάκτων συνθηκών χωρίς υπαιτιότητά του,

υπό την προϋπόθεση ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν παρέλειψε να αμφισβητήσει την απόφαση, όταν αυτό ήταν δυνατόν να γίνει με τη χρήση διαθέσιμων ένδικων μέσων ή της επανεξέτασης βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Το αίτημα επανεξέτασης πρέπει να υποβληθεί εντός 30 ημερών, αρχής γενομένης από την ημερομηνία κατά την οποία ο εναγόμενος ήταν σε θέση να γνωρίζει το περιεχόμενο της απόφασης και να αντιδράσει, το αργότερο δε από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των μέτρων εκτέλεσης που είχε ως αποτέλεσμα την ολική ή μερική δέσμευση των περιουσιακών του στοιχείων. Δεν μπορεί να δοθεί παράταση (άρθρο 18 παράγραφος 2).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η επανεξέταση βάσει του άρθρου 18 της απόφασης που εκδόθηκε με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο στο κράτος μέλος στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση ανεξάρτητα από το πού θα εκτελεσθεί η απόφαση.

Όσον αφορά την πρόβλεψη για επανεξέταση που ορίζεται στο άρθρο 20 ΕΔΠ, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε επί της υπόθεσης C 119/13, *eco cosmetics*, (ECLI:EU:C:2014:2144) ότι στην περίπτωση που δεν τηρήθηκαν οι απαιτήσεις επίδοσης των άρθρων 13-15 ΕΔΠ, το άρθρο 20 δεν εφαρμόζεται, και τελικά το ζήτημα θα επιλύεται με εθνικό ένδικο μέσο. Η απόφαση αυτή μπορεί επίσης να έχει καθοριστική σημασία για την ερμηνεία του άρθρου 18 του κανονισμού για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.

7.1.2. Αποτέλεσμα της επανεξέτασης

Εάν η επανεξέταση δικαιολογείται βάσει ενός από τους λόγους που αναφέρονται στον κανονισμό, η απόφαση που επανεξετάστηκε θεωρείται άκυρη και μηδέποτε γενομένη. Ο εναγόμενος εξακολουθεί να επωφελείται από τυχόν ισχύοντες εθνικούς κανόνες σχετικά με τη διακοπή της προθεσμίας παραγραφής. Όταν η επανεξέταση απορρίπτεται, η απόφαση παραμένει σε ισχύ (άρθρο 18 παράγραφος 3).

7.2. Ένδικα μέσα

Σύμφωνα με το άρθρο 17, το ερώτημα αν υπάρχει διαθέσιμο ένδικο μέσο κατά της απόφασης ή όχι στο κράτος μέλος όπου εκδίδεται η απόφαση είναι ζήτημα που ρυθμίζεται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μέλη. Εάν υπάρχει διαθέσιμο ένδικο μέσο, ισχύουν οι ίδιοι κανόνες ως προς τα έξοδα για το ένδικο μέσο με τους κανόνες που ισχύουν για την αρχική διαδικασία στην αγωγή. Οι πληροφορίες σχετικά με το αν υπάρχει διαθέσιμο ένδικο μέσο και, εάν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο, διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

7.3. Νομική εκπροσώπηση σε επανεξέταση και ένδικο μέσο

Οι διατάξεις του άρθρου 10 για τη νομική εκπροσώπηση ισχύουν για τη διαδικασία επανεξέτασης βάσει του άρθρου 18, όπως συμβαίνει στην αρχική διαδικασία επί της κύριας αγωγής και τυχόν ανταγωγής, έτσι ώστε να μην είναι απαραίτητο οι διάδικοι να έχουν νομική εκπροσώπηση για την εν λόγω διαδικασία. Πρέπει να εξετασθεί κατά πόσο αυτό ισχύει όσον αφορά ένα ένδικο μέσο κατά αποφάσεως βάσει της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών και βάσει του εθνικού οικονομικού δικαίου. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όσον αφορά την εκδίκαση των δαπανών, δεδομένου ότι, στην περίπτωση ένδικων μέσων, δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 2, το καθεστώς δαπανών βάσει του άρθρου 16 εφαρμόζεται σε κάθε ένδικο μέσο, όπως εφαρμόζεται στην αρχική διαδικασία. Παρομοίως, το άρθρο 16 εφαρμόζεται για διαδικασίες επανεξέτασης βάσει του άρθρου 18. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ληφθεί υπόψη η αιτιολογική σκέψη 29, σύμφωνα με την οποία οι δαπάνες που καταβλήθηκαν κατά του πτηθέντος αναιρεσείοντος πρέπει να είναι ανάλογες ως προς την αξία της αξίωσης ή να είναι απαραίτητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από το γεγονός ότι το άλλο μέρος εκπροσωπήθηκε από δικηγόρο⁽⁴¹⁾.

⁽⁴¹⁾ Βλ. επίσης παράγραφο 9.1.2.

8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΚΤΩ

Αναγνώριση και εκτέλεση

8.1. Αναγνώριση και εκτέλεση – Γενικές αρχές

8.1.1. Κατάργηση της κήρυξης της εκτελεστότητας

Η απόφαση επί αγωγής ή ανταγωγής στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, η οποία είναι εκτελεστή στο κράτος μέλος στο οποίο εκδόθηκε, είναι εξίσου εκτελεστή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 δεν είναι αναγκαίο να ζητηθεί η κήρυξη της εκτελεστότητας στο κράτος μέλος εκτέλεσης και δεν επιδέχεται αμφισβήτηση η αναγνώριση της απόφασης της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών⁽⁴²⁾. Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται επανεξέταση επί της ουσίας στο κράτος μέλος εκτέλεσης. Η απόφαση είναι εκτελεστή ανεξάρτητα από τη διαθεσιμότητα ένδικου μέσου⁽⁴³⁾. Ωστόσο, πρέπει να έχετε κατά νου ότι το πρόσωπο που επιθυμεί να εκτελέσει απόφαση που έχει εκδοθεί από δικαστήριο στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τις διαδικασίες βάσει του κανονισμού Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση).

Το άρθρο 20 παράγραφος 2 προβλέπει ότι, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των διαδίκων, το δικαστήριο ή η δικαστική αρχή εκδίδει βεβαίωση της απόφασης χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο Έντυπο Δ (παράρτημα IV) χωρίς πρόσθετο κόστος. Κατόπιν αιτήματος, το δικαστήριο ή η δικαστική

αρχή παρέχει στον εν λόγω διάδικο τη βεβαίωση σε οποιαδήποτε άλλη επίσημη γλώσσα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, χρησιμοποιώντας το πολύγλωσσο δυναμικό τυποποιημένο έντυπο που είναι διαθέσιμο στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Το δικαστήριο δεν υποχρεούται να παράσχει μετάφραση ή/και μεταγραμματισμό του κειμένου που έχει εισαχθεί στα πεδία ελεύθερου κειμένου αυτής της βεβαίωσης.

8.1.2. Διαδικασία εκτέλεσης – Εφαρμοστέο δίκαιο

Σύμφωνα με το άρθρο 21 η διαδικασία εκτέλεσης διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού για την εκτέλεση, και η απόφαση που εκδίδεται βάσει της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών εκτελείται υπό τους ίδιους όρους με την απόφαση που εκδίδεται στο κράτος μέλος όπου ζητείται η εκτέλεση.

8.2. Απαιτήσεις της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών – διαδικασία εκτέλεσης

Προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία που θα μπορούσε να οδηγήσει στην εκτέλεση της απόφασης στο πλαίσιο ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, δυνάμει του κανονισμού, ο αιτών την εκτέλεση πρέπει να προσκομίσει ένα αυθεντικό αντίγραφο της απόφασης και τη βεβαίωση

⁽⁴²⁾ Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 30.

⁽⁴³⁾ Βλ. άρθρο 15 παράγραφος 1 και αιτιολογική σκέψη 25.

της απόφασης που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 και, όπου είναι απαραίτητο, μετάφραση σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης. Τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το ποιες γλώσσες γίνονται δεκτές πέρα από την επίσημη γλώσσα ή τις επίσημες γλώσσες (άρθρο 21α παράγραφος 1). Η μετάφραση των πληροφοριών επί της ουσίας μιας απόφασης στη βεβαίωση του άρθρου 20 παράγραφος 2 γίνεται από πιστοποιημένο μεταφραστή (άρθρο 21α παράγραφος 2). Οι πληροφορίες σχετικά με τις γλώσσες που γίνονται αποδεκτές για τους σκοπούς της εκτέλεσης διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Ο διάδικος που επιδιώκει την εκτέλεση δεν υποχρεούται να έχει εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο ή ταχυδρομική διεύθυνση στο κράτος μέλος εκτέλεσης, πέρα από τυχόν εκπρόσωπο που έχει λάβει εντολή από τον εν λόγω διάδικο για την καθαυτή διαδικασία εκτέλεσης (άρθρο 21 παράγραφος 3). Επίσης, δεν είναι αναγκαίο ο εν λόγω διάδικος να προσκομίσει στο κράτος μέλος εκτέλεσης ασφάλεια, εγγύηση ή κατάθεση χρηματικού ποσού πριν από την εκτέλεση (άρθρο 21 παράγραφος 4).

8.3. Χρήση της βεβαίωσης της απόφασης

8.3.1. Έντυπο Δ

Το Έντυπο της βεβαίωσης της απόφασης, Έντυπο Δ, ορίζεται στο Παράρτημα IV του κανονισμού. Αυτή η βεβαίωση πρέπει να εκδίδεται από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής

διαδικασίας μικροδιαφορών κατόπιν αιτήματος ενός από τους διαδίκους. Το εν λόγω αίτημα μπορεί να υποβληθεί κατά την έναρξη της διαδικασίας, και υπάρχει διαθέσιμος χώρος για αυτό στην παράγραφο 9 του Έντυπου της Αγωγής, του Εντύπου Α, και, αν και αυτό δεν διευκρινίζεται ρητώς στον κανονισμό, σε οποιοδήποτε στάδιο μετά από την έκδοση της απόφασης. Είναι καλό το πρόσωπο που επιδιώκει την εκτέλεση μιας απόφασης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών να προβλέψει έγκαιρα την ανάγκη για τη βεβαίωση και, συνεπώς, να ζητήσει το συντομότερο δυνατόν από το δικαστήριο να την εκδώσει. Επιπλέον, το δικαστήριο οφείλει να επιδείξει ιδιαίτερη επιμέλεια κατά τη συμπλήρωση της βεβαίωσης, γιατί αυτή αποτελεί το έγγραφο πάνω στο οποίο θα βασιστεί η εκτέλεση. Συγκεκριμένα, είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν όλες οι σχετικές πληροφορίες που θα επιτρέπουν στους υπεύθυνους επιβολής του νόμου που είναι επιφορτισμένοι με την εκτέλεση και σε άλλους που ενδέχεται να εμπλέκονται, όπως τραπεζικοί υπάλληλοι σε περίπτωση που επισυνάπτεται τραπεζικός λογαριασμός, να βλέπουν και να κατανοούν τους όρους της εντολής, τα στοιχεία του προσώπου κατά του οποίου εκδίδεται, καθώς και τα ποσά που επιδικάσθηκαν με την απόφαση, για το σύνολο των οποίων προβλέπεται χώρος στο Έντυπο Δ.

8.3.2. Γλώσσα της βεβαίωσης

Ίσως χρειαστεί, επίσης, η βεβαίωση να μεταφραστεί στην κατάλληλη γλώσσα για εκτέλεση στο κράτος μέλος. Κάθε κράτος μέλος έχει κοινοποιήσει ποιες γλώσσες, πέρα από την/τις επίσημη(ες) γλώσσα(ες), γίνονται δεκτές για την εκτέλεση (βλ. άρθρο 21α). Αυτές οι πληροφορίες

διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Βλ. επίσης παράγραφο 8.2 αυτού του οδηγού.

8.4. Άρνηση και περιορισμός της εκτέλεσης

8.4.1. Άρνηση εκτέλεσης σε εξαιρετικές περιπτώσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 22 το δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης αρνείται την εκτέλεση της απόφασης για τον λόγο ότι είναι ασυμβίβαστη με προγενέστερη απόφαση που εκδόθηκε σε κάποιο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα υπό τον όρο ότι:

- η προγενέστερη απόφαση είχε το ίδιο αντικείμενο, εκδόθηκε μεταξύ των ιδίων διαδίκων και πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή της στο κράτος μέλος εκτέλεσης και
- το ασυμβίβαστο της απόφασης με την προγενέστερη απόφαση δεν προβλήθηκε και δεν θα μπορούσε να προβληθεί ως ένσταση κατά την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών στο κράτος μέλος στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση.

8.4.2. Διαδικασία αμφισβήτησης της εκτέλεσης

Ο κανονισμός δεν προβλέπει διαδικασία για την υποβολή αίτησης ενώπιον του δικαστηρίου για την αμφισβήτηση της εκτέλεσης της απόφασης λόγω ασυμβίβαστου, και πρόκειται για ζήτημα που ρυθμίζεται από το δικονομικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Ομοίως, το δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους κατά κανόνα μπορεί, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να αρνηθεί ή να παύσει την εκτέλεση, αν και στο βαθμό που τα ποσά που επιδικάστηκαν με την απόφαση στο πλαίσιο ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών έχουν καταβληθεί ή οι απαιτήσεις της απόφασης έχουν ικανοποιηθεί με άλλον τρόπο.

8.4.3. Αναστολή ή περιορισμός της εκτέλεσης

Σύμφωνα με το άρθρο 23, όταν ένας διάδικος, εις βάρος του οποίου εκτελείται απόφαση που εκδόθηκε στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, αμφισβήτησε την απόφαση ή όταν η αμφισβήτηση αυτή⁽⁴⁴⁾ εξακολουθεί να είναι εφικτή ή όταν ένας διάδικος έχει ζητήσει επανεξέταση της απόφασης βάσει του κανονισμού, το δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης, κατόπιν αιτήσεως του εν λόγω διαδίκου, μπορεί:

⁽⁴⁴⁾ Η λέξη «αμφισβήτηση», όπως χρησιμοποιείται εδώ, νοείται ότι περιλαμβάνει ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως, εφόσον το ένδικο μέσο αυτό είναι διαθέσιμο δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται το δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την απόφαση, καθώς και αμφισβήτηση λόγω ασυμβίβαστου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22 του κανονισμού. Δεδομένου ότι η επανεξέταση βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού αναφέρεται ρητά στο άρθρο 23, η περίπτωση αυτή δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στην έννοια της «αμφισβήτησης» κατά την έννοια του άρθρου 23.

- να περιορίσει τη διαδικασία εκτέλεσης σε μέτρα προστασίας, όπως η «δέσμευση» ενός τραπεζικού λογαριασμού ή μισθών·
- να εξαρτά την εκτέλεση από την παροχή της εγγύησης που το ίδιο καθορίζει· ή
- σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αναστέλλει τη διαδικασία εκτέλεσης, δηλαδή να αναστέλλει περαιτέρω τη διαδικασία για συγκεκριμένο ή περιορισμένο χρονικό διάστημα.

8.5. Διαδικασία εκτέλεσης απόφασης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

8.5.1. Βήματα εκτέλεσης

Η έκδοση απόφασης και βεβαίωσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών αποτελεί το πρώτο βήμα για την εκτέλεση της υποχρέωσης για την οποία εκδόθηκε η απόφαση. Προκειμένου να διασφαλιστεί η εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης, πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την εξασφάλιση της πληρωμής ή της εκτέλεσης σε περίπτωση που το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδίδεται η απόφαση δεν συμμορφώνεται εκούσια με την απόφαση καταβάλλοντας την πληρωμή ή ενεργώντας ή απέχοντας από ενέργεια κατ' εντολή του δικαστηρίου, εξού και καθίστανται αναγκαία τα εκτελεστικά μέτρα της απόφασης.

8.5.2. Αρχές και οργανισμοί εκτέλεσης

Για να εξασφαλιστεί η εκτέλεση της απόφασης, είναι απαραίτητο να δοθούν εντολές στις αρχές ή τους οργανισμούς του κράτους μέλους εκτέλεσης που είναι αρμόδιοι να λάβουν εκτελεστικά μέτρα. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται την αποστολή των εγγράφων και των οδηγιών σε δικαστήριο στα κράτη μέλη όπου η εκτέλεση εναπόκειται σε δικαστήριο ή, διαφορετικά, απευθείας στα όργανα εκτέλεσης, όταν δέχονται άμεσες οδηγίες για λογαριασμό πελατών που ζητούν εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων. Λεπτομέρειες για τα όργανα εκτέλεσης στα διάφορα κράτη μέλη και πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων μπορείτε να βρείτε σε εθνικούς δικτυακούς τόπους, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

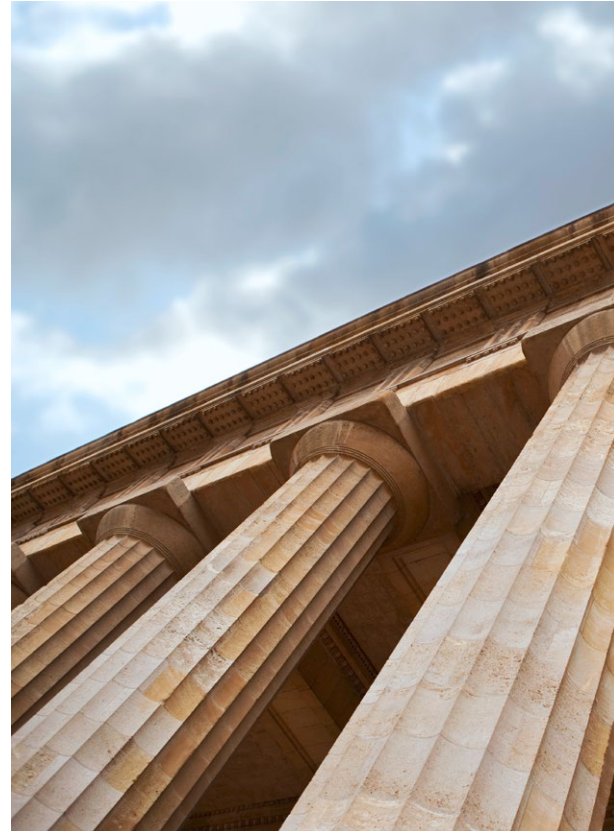
8.5.3. Γλωσσικά ζητήματα – πρακτικές επιπτώσεις στην εκτέλεση

Ο διάδικος που επιδιώκει την εκτέλεση μιας απόφασης πρέπει να έχει κατά νου ότι το ζήτημα της γλώσσας μπορεί να προκύψει τόσο ως πρακτική όσο και ως δικαστική απαίτηση. Για παράδειγμα, αν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο που εφαρμόζεται στην εκτέλεση των αποφάσεων, πρέπει να επιδίδονται έγγραφα σε άλλο κράτος μέλος στον εναγόμενο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, θα ισχύουν οι σχετικές απαιτήσεις για τη γλώσσα όπως καθορίζονται στον κανονισμό ΕΔΜ και στον κανονισμό περί επίδοσης. Επιπλέον, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι δικαστήρια, όργανα εκτέλεσης και άλλοι εμπλεκόμενοι στην εκτέλεση πρέπει να κατανοούν

τους όρους της απόφασης και της βεβαίωσης, προκειμένου να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας αποτελεσματικά την εκτέλεση. Αυτό ισχύει και για όσους εμπλέκονται ως τρίτοι, όπως υπάλληλοι τραπεζών και άλλοι κάτοχοι περιουσιακών στοιχείων του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ή για το οποίο εκτελείται η απόφαση.

8.6. Εκτέλεση δικαστικών συμβιβασμών

Το άρθρο 12 παράγραφος 3 ορίζει ότι το δικαστήριο ή δικαστική αρχή επιδιώκει την επίτευξη συμβιβασμού μεταξύ των διαδίκων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 23α του κανονισμού ΕΔΜ, ένας συμβιβασμός που είτε έχει εγκριθεί είτε έχει συναφθεί ενώπιον δικαστηρίου ή δικαστικής αρχής, κατά τη διάρκεια της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών και είναι εκτελεστός στο κράτος μέλος στο οποίο διεξήχθη η διαδικασία αναγνωρίζεται και εκτελείται σε άλλα κράτη μέλη, στην ίδια βάση με μια απόφαση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Οι διατάξεις σχετικά με την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, όπως περιγράφονται στις παραπάνω υποπαραγράφους, ισχύουν, τηρουμένων των αναλογιών.

9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΝΕΑ

Τελικά ζητήματα

9.1. Νομική εκπροσώπηση

9.1.1. Δεν υπάρχει απαίτηση για διορισμό δικηγόρου για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών

Το άρθρο 10 και η αιτιολογική σκέψη 15 αναφέρουν ότι η εκπροσώπηση από δικηγόρο δεν είναι υποχρεωτική, οπότε κανένας σχετικός κανόνας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ενός κράτους μέλους δεν εφαρμόζεται στην ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Ομοίως, το άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο α) καθιστά σαφές ότι για την εκτέλεση απόφασης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών δεν απαιτείται να έχει ένας διάδικος εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στο κράτος μέλος εκτέλεσης. Αυτό δεν περιλαμβάνει όργανα που εκτελούν πράγματι τα μέτρα εκτέλεσης σε αυτό το κράτος, για παράδειγμα Huissiers de Justice, Deurwaarders και Messengers at Arms. Ο λόγος που δεν απαιτείται νομική εκπροσώπηση είναι η μείωση του κόστους της επίλυσης διαφορών.

9.1.2. Επιπτώσεις του κόστους για διορισμό δικηγόρου

Ο διάδικος που εξετάζει εάν θα διορίσει δικηγόρο σε αγωγή στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών θα πρέπει να έχει κατά νου ότι, ακόμη και αν η αγωγή είναι επιτυχής και οδηγήσει σε δικαστική απόφαση, ενδέχεται το δικαστήριο να μην επιτρέψει την αποζημίωση του κόστους για τον διορισμό δικηγόρου από τον άλλο διάδικο, διότι, δυνάμει του άρθρου 16, το δικαστήριο δεν επιδικάζει έξοδα στο μέτρο που αυτά δεν ήταν απαραίτητα ή ήταν δυσανάλογα ως προς την αξίωση.

Η αιτιολογική σκέψη 29, επικαλούμενη τους σκοπούς και τους στόχους της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να επιτευχθεί απλότητα και αποτελεσματικότητα ως προς το κόστος, αναφέρει ότι το δικαστήριο, εξετάζοντας το κόστος που είναι ανάλογο ως προς την αξίωση, πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι ο άλλος διάδικος, δηλαδή ο διάδικος υπέρ του οποίου εκδόθηκε η απόφαση, εκπροσωπήθηκε από δικηγόρο.

9.2. Πληροφόρηση και αρωγή

9.2.1. Πληροφορίες – Γενικά

Υπάρχουν διάφορες διατάξεις του κανονισμού ΕΔΜ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να διαθέτουν τα κράτη μέλη όσο αφορά τις διάφορες πτυχές της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών. Σύμφωνα με το άρθρο 24, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συνεργάζονται, και ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για Αστικές Υποθέσεις, προκειμένου να παρέχουν γενικά στους πολίτες, και στους επαγγελματικούς κύκλους, πληροφορίες σχετικά με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 25, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τις ακόλουθες πτυχές της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών:

- ποια δικαστήρια είναι αρμόδια να εκδώσουν απόφαση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών·
- τα μέσα επικοινωνίας που γίνονται αποδεκτά από τα κράτη μέλη για τη λήψη του Έντυπου της Αγωγής στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών·
- τις αρχές ή τους οργανισμούς που είναι αρμόδιοι να παρέχουν πρακτική βοήθεια, σύμφωνα με το άρθρο 14·
- τα διαθέσιμα και αποδεκτά ηλεκτρονικά μέσα επίδοσης και επικοινωνίας σύμφωνα με το άρθρο 13, καθώς και τα πρόσωπα ή τα είδη επαγγελματιών, αν υπάρχουν, που έχουν νομική υποχρέωση να αποδέχονται ηλεκτρονική επίδοση ή επικοινωνία·
- τα δικαστικά τέλη της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών ή τον τρόπο υπολογισμού τους, καθώς και τους τρόπους πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 15α·
- αν διατίθεται ένδικο μέσο και, αν ναι, την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ασκηθεί ένα ένδικο μέσο·
- τις διαδικασίες υποβολής αίτησης επανεξέτασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18, καθώς και τα αρμόδια δικαστήρια για την εν λόγω επανεξέταση·
- τις γλώσσες στις οποίες θα είναι αποδεκτή η βεβαίωση της απόφασης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών σύμφωνα με το άρθρο 21α παράγραφος 1·
- τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση και τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς του άρθρου 23·

- τις αρχές που είναι αρμόδιες στα κράτη μέλη για την εκτέλεση συμπεριλαμβανομένης της επιβολής οποιασδήποτε εντολής αναστολής ή περιορισμού της εκτέλεσης·

και έχουν επίσης την υποχρέωση να ενημερώνουν για τυχόν επακόλουθες αλλαγές στις εν λόγω πληροφορίες. Η Επιτροπή πρέπει να δημοσιοποιεί αυτές τις πληροφορίες. Αυτό γίνεται κυρίως μέσω της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

9.2.2. Πληροφόρηση και αρωγή στους διαδίκους

Πέρα από τις γενικές πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται για τη λειτουργία της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, πρέπει να παρέχεται αρωγή και πληροφόρηση στους διαδίκους σε διάφορα στάδια της διαδικασίας. Τα στάδια αυτά περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- βάσει του άρθρου 11 πρέπει να δίνεται πρακτική βοήθεια στους διαδίκους (βλ. παράγραφο 3.1 του παρόντος οδηγού)·
- βάσει του άρθρου 12 τα δικαστήρια, εάν είναι αναγκαίο, παρέχουν πληροφορίες στους διαδίκους σχετικά με τα δικονομικά ζητήματα (βλ. παράγραφο 5.6.2 του παρόντος οδηγού)·
- βάσει του άρθρου 14 τα δικαστήρια ενημερώνουν τους διαδίκους για τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με την προθεσμία που

έχει ορίσει το δικαστήριο (βλ. παραγράφους 4.6, 5.2, 5.7 και 6.2.2 του παρόντος οδηγού).

Πρέπει επίσης να θυμάστε ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίσουν ότι το Έντυπο της Αγωγής, το Έντυπο Α, είναι διαθέσιμο σε όλα τα δικαστήρια και τις δικαστικές αρχές όπου μπορεί να ξεκινήσει μια ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών.

9.3. Επανεξέταση της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών

Σύμφωνα με το άρθρο 28 ο κανονισμός υποβάλλεται σε επανεξέταση έως τις 15 Ιουλίου 2022. Η έκθεση της Επιτροπής θα πρέπει να επανεξετάσει τη λειτουργία της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, μεταξύ άλλων: α) θα αξιολογηθεί αν το οικονομικό όριο του άρθρου 2 παράγραφος 1 - από τις 15 Ιουλίου 2017 ορίζεται στα 5 000 ευρώ - είναι κατάλληλο για την επίτευξη του στόχου της διευκόλυνσης της πρόσβασης των πολιτών και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις· και β) θα αξιολογηθεί κατά πόσον η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, ιδίως για αξιώσεις αποζημίωσης, είναι κατάλληλη για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη των εργαζομένων σε διαφορετικές διασυνοριακές απασχόλησης.

Πηγές αναφοράς και σύνδεσμοι

Η διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης είναι ένα ενιαίο σημείο πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Η ευθύνη για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών ανήκει από κοινού στα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

A) Έντυπα προς χρήση στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Διαδικασίας Μικροδιαφορών

https://e-justice.europa.eu/dynform_intro_form_action.do?idTaxonomy=177&plang=el&init=true&refresh=1

B) Εθνικές πληροφορίες σχετικά με τη χρήση της διαδικασίας συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων δικαστηρίων και άλλων πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 25

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-el.do

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007 , για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/2421 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 861/2007 για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής

PRINT	ISBN 978-92-76-08296-5	doi:10.2838/302046	DS-01-19-470-EL-C
PDF	ISBN 978-92-76-03881-8	doi:10.2838/619800	DS-03-19-355-EL-N

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν υπόκειται σε πνευματική ιδιοκτησία της ΕΕ, πρέπει να ζητείται η άδεια του κατόχου της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Φωτογραφία εξωφύλλου: © Shutterstock

Φωτογραφίες περιεχομένου: pp. 6, 8, 16, 21, 29, 55, 59, 65 © Shutterstock / pp. 15, 21, 52, 66 © Unsplash / pp. 30, 37, 38, 41, 46, 51, 56, 60, 69 © Pexels

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Επισκεφτείτε την πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης για περισσότερες πληροφορίες για την αστική δικαιοσύνη στην ΕΕ:

<https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=el&action=home>

Ακολουθήστε μας

<https://www.facebook.com/EUJustice/>

https://twitter.com/EU_commission

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο
σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

